225º Aniversário Natalício de Tadeusz Kościuszko

(1746-1971)

Pe. Frei Alberto Stawinski,

Comemora-se no decorrer de 1971 o 225º aniversário de nascimento de TADEUSZ KOSCIUSZKO, célebre herói polonês, que pelo seu patriotismo e sua bravura se imortalizou no campo da luta pela libertação da Polônia e da independência dos Estados Unidos da América do Norte.

O presidente dos Estados Unidos, William Henry Harrison, quando ainda deputado federal, referindo-se, em 18-18, aos importantes serviços, prestados por Tadeusz Kościuszko à causa da independência norte-americana, pronunciou estas memoráveis palavras:

"Se com a anuência conjunta do mundo inteiro fôr erguido um templo em homenagem àqueles que prestaram maiores serviços à humanidade, e nêle a estátua de um nosso grande patrício ocupar o mais digno lugar, ao lado dêle deverá estar a estátua de Kościuszko".

O ano de 1772 assinalou o início do longo calvário da Polônia.

Desmembrada traiçoeiramente pela Prússia, Rússia e Áustria, a Polônia viu seus melhores filhos expatriarem-se rumo de outros países. Entre êles encontrava-se o jovem oficial Tadeusz Kościuszko, homiziado na França. Aí, embora em precárias condições financeiras, continuou seus estudos na escola superior.

Por aquêle tempo irrompeu a revolução norte-americana. Os colonos inglêses da zona do norte insurgiram-se contra o domínio da Inglaterra e lançaram-se a uma luta sem quartel pela sua independência.

A noticia dêsse levante espalhou-se com rapidez pelos países europeus.

Encontrava-se, então, em Paris o famoso diplomata norte-americano Benjamim Franklin. Kościuszko foi ter com êle, oferecendo-se como combatente voluntário, para lutar pela independência norte-americana.

Franklin não só concordou em aceitar as propostas do jovem oficial polonês, senão ainda prontificou-se a facilitar-lhe o embarque para o campo da luta. Chegando aos Estados Unidos em 1776, Kościuszko foi apresentar-se a Jorge Washington, que o acolheu com entusiasmo.

Mercê do seu talento de estrategista e de engenheiro militar, Kościuszko foi, de imediato, incumbido de planificar e dirigir os trabalhos da defesa de Filadélfia, capital do Estado de Pensilvânia e sede do Congresso Americano. Sua atuação foi deveras notável. Em conseqüência disso foi promovido a coronel. Algum tempo depois, em 1777, por indicação do general Gates, foi nomeado engenheiro principal das fôrças insurretas. É a êle que os norte-americanos devem, em grande parte, a vitória alcançada em Saratoga sôbre as tropas inglêsas. Nessa batalha o general Burgoyne foi obrigado a capitular e a entregar-se às mãos dos americanos.

Onde, porém, brilhou de modo espetacular a tática do estrategista Kościuszko, foi na montagem inexpugnável da fortificação sôbre os outeiros de West Point. Inspecionando essa fortificação o chefe supremo das tropas norte-americanas, assim se expressou: "Kościuszko, na opinião dos que puderam ver os trabalhos da fortificação de West Point, possui melhor tática do que o coronel Radiere. Ademais o seu modo de lidar com as pessoas é mais cavalheiroso do que o dêste último".

Kościuszko contava, então, 32 anos. Sua estrêla alcançava o zênite da glória. Incorporado no estado maior e ponteando as vitoriosas falanges americanas, Kościuszko ingressou triunfalmente em Charleston, último bastião defendido pelo exército inglês em Carolina do Sul.

Após a celebração do armistício, o Congresso Americano ordenou a desmobilização das tropas. Naquela oportunidade, Tadeusz Kościuszko, pelos seus valiosos serviços, foi promovido a General da Brigada com o ordenado vitalício de 12.000 dólares anuais. Igualmente, o Congresso votou-lhe a concessão de 200 hectares de terra, a qual êle em seu testamento destinou à compra da alforria de escravos negros. Além disso, recebeu o título de "Cidadão Americano" e foi condecorado com a "Ordem de Cincinati", — a mais alta distinção da novel república americana.

Em 1784 embarcou para a Polônia, onde foi nomeado generalíssimo do exército da coroa polonesa. Em Dubienka conseguiu sensacional vitória sôbre as invasoras tropas moscovitas. Desiludido, porém, da pusilanimidade do rei Estanislau Poniatowski, demitiu-se, viajando em seguida para a França, onde algum tempo depois recebeu a cidadania francesa.

Mas, a 24 de março de 1794, regressou à Polônia, a fim de assumir o supremo comando das insurretas fôrças populares. Ficou célebre na história o juramento por êle emitido:

"Eu, Tadeusz Kościuszko, diante de Deus, juro e prometo a tôda a Nação Polonesa que o poder a mim conferido não o usarei para oprimir a quem quer seja, mas hei de empregá-lo, exclusivamente, em defesa da integridade das nossas fronteiras, da recuperação da autonomia nacional e da consolidação da liberdade. Assim Deus me valha e a inocente Paixão de Seu Divino Filho".

A princípio, sorriu-lhe o triunfo em Raclawice, quando com 4.000 homens, armados de gadanhas, desbaratou 12.000 russos, equipados com armas de fogo e canhões. Lamentàvelmente, a euforia dessa vitória teve efêmera duração. Por incrível que pareça, na hora em que estavam em jôgo os futuros destinos da pátria, a hidra do desentendimento conseguiu fazer penetrar a peçonha da desunião entre os diversos comandos militares. Os principais responsáveis pela insurreição contra a injusta dominação estrangeira não se davam conta da iminente catástrofe.

Kościuszko, entretanto, avaliava muito bem a gravidade dessa situação.

Fiel ao seu solene juramento, estava resolvido a lutar até ao último alento da sua vida pela libertação do seu povo. Estando à frente de um exército reduzido e aguardando o refôrço do general Poninski, Kościuszko viu-se, inesperadamente, atacado por numeroso exército russo. Foi obrigado a aceitar um combate desigual e temerário. A luta foi renhida. Por cúmulo da desgraça, falhou o prometido socorro do general Poninski. As tropas de Kościuszko, em número inferior às do inimigo, embora peleando com inaudita coragem, foram desbaratadas. O próprio Kościuszko, combatendo com denôdo e bravura ao lado dos seus soldados, foi atingido na cabeça por um sabre, tombou do cavalo e foi feito prisioneiro.

É distituída de tôda a verdade a propalada versão de alguns historiadores, segundo a qual Kościuszko, após essa trágica derrota, teria exclamado: "Finis Poloniae"! (Fim da Polônia). Kościuszko jamais descreu da bravura e do patriotismo do seu povo. Para êle perder uma batalha não significava perder a guerra pela libertação da sua querida pátria. Essa guerra ideológica prolongar-se-ia por mais de cem anos, culminando com a ressurreição daquela Polônia que pelo passado fôra o "baluarte do cristianismo".

Pôsto em liberdade, em 1797, pelo czar Paulo I da Rússia, Kościuszko foi, mais uma vez, à Filadélfia, para solucionar o problema dos seus bens.

Designou a Tomás Jefferson para seu testamentário. No ano seguinte transferiu-se para Paris, acalentando a esperança de contar com o apoio de Napoleão Bonaparte para a libertação da Polônia. Seus sonhos, porém, não se concretizaram. Finalmente, depois de infrutíferas tentativas no Congresso de Viena, resolveu, a 14 de junho de 1814, estabelecer-se na Suíça, onde, três anos depois, veio a falecer em 1817.

Kościuszko durante tôda a sua vida foi empolgado por uma aspiração: a libertação da Polônia das garras dos seus opressores. Engajou-se, pois, nas tropas insurretas norte-americanas, levado pela esperança de conquistar prestígio e apoio para os seus planos libertadores. Ofereceu o sangue e a vida pela causa da sua pátria, legando à posteridade o eloqüente exemplo do mais lídimo patriotismo. Seu nome está integrado na história da abençoada terra que o viu nascer e figura entre os mais beneméritos filhos da nação polonesa.

De igual forma o nome de Kościuszko perenizou-se nos anais dos Estados Unidos, onde se tornou tão familiar que, hoje, aldeias, vilas, cidades, escolas, clubes, associações benefícentes, praças e pontes se orgulham de levar o nome do imortal herói polonês Tadeusz Kościuszko.

São decorridos 225 anos desde o seu nascimento. Mas, Kościuszko continua a viver nos corações do povo polonês e norte-americano, como símbolo de patriota e de paladino da verdadeira democracia.

Biezanko recebe pensão

O presidente Emílio Garrastazu Médici, encaminhou ùltimamente projeto de lei ao Congresso Nacional, propondo "a concessão de pensão especial no valor de cinco salários mínimos ao cientista Ceslau Mário Biezanko pelos relevantes serviços prestados ao Brasil".

O professor Biezanko foi atingido pela aposentadoria compulsória há alguns anos, depois de atuar como catedrático da Escola de Agronomia Eliseu Maciel, hoje unidade da Universidade Federal de Pelotas, durante mais de três décadas.

"Doctor Honoris Causa" de diversas universidades brasileiras e do exterior, com inúmeros trabalhos científicos publicados na imprensa especializada de vários países, o profesor Biezanko continua residindo em Pelotas, onde permanece desenvolvendo suas atividades de pesquisa.

Tóxicos, Corrosão da Juventude

De todos os lados vai tomando corpo a campanha contra os tóxicos. Parece que, de repente, a realidade apareceu na sua verdadeira dimensão. O que fazia parte da consciência particular tomou conta da consciência coletiva. Tôdas as pessoas de prestígio e de responsabilidade entraram na campanha. Dos campos políticos, da esfera eclesiástica, dos meios intelectuais, dos esportes e da música erguem-se vozes de alerta. Um perigo ronda a nossa juventude: os tóxicos.

Mas, de modo especial, procura-se sensibilizar a mãe de família e os dirigentes dos colégios. Sem dúvida, tôdas as campanhas, por mais bem arquitetadas que sejam, por mais fôrças que dispendam, terminarão em fracasso completo, se a família e a escola não aderirem de alma e inteligência, decoração e vontade. E numa adesão total. Não apenas com aplausos de arquibancada. Mas com uma participação ativa na arena do combate. Porque, tanto a família como a escola, são duas fôrças capazes de atuar na nossa juventude. Para que essa fôrça seja desencadeada, para que possa atuar benèficamente sôbre a juventude, é indispensável que estas duas instituições tenham autoridade. Não apenas uma autoridade que lhes compete como instituições ou uma autoridade que lhes é conferida pela sociedade e garantida pelas leis. Mas uma autoridade que chamaríamos moral. Uma autoridade que transpareça através daqueles que compõem a família e a escola.

E aqui é a hora do exame de consciência. Se de um lado a família e a escola são a fôrça para remediar um mal que se alastra dolorosamente, vitimando todo um futuro. Corroendo uma geração. Preparando um amanhã sem esperanças. Do outro lado, família e escola se devem perguntar até que ponto colaboraram, conscientemente ou inconscientemente, para levar a juventude a se lançar no caminho dos tóxicos. Poderão ser inocentados todos os pais que hoje choram um filho viciado? Poderão ser inocentados todos os diretores e mestres que agora estão às voltas com a inundação de tóxicos em seus estabelecimentos? Não terá a família e a escola descuidado de dar alguma coisa a mais à juventude? Não terão as lições dos mestres, pelas palavras e pelo exemplo, arrancado valôres das almas da nossa juventude, criando um vazio e obrigando-a a buscar algo para enchê-lo? E na busca da solução não se terão entregue à ilusão de um sonho que a realidade lhes negou?

Vamos apelar à juventude. Mas não deixemos de apelar aos pais e mestres. Não apenas para que alertem a juventude dos perigos dos tóxicos, mas para que êles mesmos — pais e mestres — eliminem de suas vidas e de seus ensinamentos certos padrões de comportamento que fatalmente arrastam a juventude às sendas estéreis e esterilizantes do vício.

Só teremos uma juventude melhor, se tivermos famílias e escolas melhores. Só teremos uma juventude sadia, se tivermos lares e escolas sadias. Melhoremos a família e a escola e teremos melhorado a juventude.

Hugo Baggio

LIVROS À VENDA

A Gráfica Vicentina Ltda. está credenciada a vender e tem à disposição dos interessados os seguintes livros:

O Fascínio por Cristo	Cr$ 1,50
O Sangue da Paz	Cr$ 2,00
Paixão de Um Padre	Cr$ 3,50
Os Jovens Escrevem Assim	Cr$ 5,00
O Diário da Morte	Cr$ 1,50
Cantemos ao Senhor (em português)	Cr$ 2,00
Cantemos ao Senhor (em polonês)	Cr$ 2,50
KALENDARZ LUDU (em polonês)	Cr$ 10,00
ANAIS da Comunidade Bras.-Pol.	Cr$ 20,00
ENAMORADOS	Cr$ 3,50
O Jovem e o Casamento	Cr$ 3,50
És Jovem	Cr$ 4,00
Lágrimas	Cr$ 6,00
Juventude e Sexo	Cr$ 3,50
Deus Está Morrendo	Cr$ 3,00
Sonhos Complexos e Personalidade	Cr$ 15,00
Moral para Gente Evoluída	Cr$ 5,00

GRÁFICA VICENTINA LTDA. — Alamêda Cabral, 846 — C.P. 155 — Curitiba — Paraná

PEDIDOS pelo reembôlso postal.

PLATAFORMA RUSSA NO ESPAÇO

Fontes científicas de Moscou anunciaram que a plataforma orbital terrestre que a URSS está construindo inclui o lançamento de cinco naves Soyuz e o emprêgo de sete ou mais tripulantes. A experiência espacial terá a duração de várias semanas, com o sucessivo acoplamento das naves tripuladas em tôrno da estação Salyut, lançada na última segunda-feira.

A cosmonave Soyuz-10, com os cosmonautas Alexei Yeliseyev, Vladimir Shatalov e Nikolai Rukavishnikov nos comandos, acoplou-se com a estação automática Salyut e depois se separou dela para nova aproximação e manobras de outro engate. A TV soviética anunciou que a Soyuz-10, depois de uma perseguição de mais de 41 horas, realizou um "acoplamento mecânico perfeito" com o laboratório orbital não tripulado.

A Agência Tass informou que "durante o vôo conjunto realizaram-se experiências científicas e técnicas, além das manobras para o acoplamento e desacoplamento da nave tripulada e a estação orbital Salyut".

O despacho da Tass disse também que os três cosmonautas a bordo da Soyuz-10 "estão perfeitamente bem" e que todos os sistemas de bordo de sua nave e da Salyut estão funcionando normalmente.

REV.PE. JOSÉ WOJNAR
A-C. C.BYSTRONSKI
DOM FELICIANO - RGS.

Minister Pracy w mowie do narodu

Minister Pracy — Julio Barata, przemawiając w telewizji z Caxias do Sul do całego narodu z okazji Święta Pracy, podkreślił dobitnie, że rząd federalny realizuje sprawiedliwość społeczną stopniowo ale systematycznie i na drodze pokojowej, bez walki klas, bez gwałtu czy rozlewu krwi. Sprawiedliwość ta, powiedział p. Minister, w niczym nie jest podobna do sprawiedliwości socjalnej propagowanej przez doktrynę marksistowsko-leninowską, która w imię wolności — zamienia ludzi w niewolników, w imię braterstwa — zabija człowieczeństwo, a w imię równości — przekształca człowieka w numer i śrubkę.

Julio Barata przypomniał całemu społeczeństwu, że trzeci rząd Rewolucji Marcowej — w ciągu półtora roku — uczynił dla robotników więcej aniżeli to zrobiono w ciągu stuleci. Jako przykład, przytoczył p. Minister inkie fakty jak np. zgodne współżycie kapitału ze światem pracy; rozwój ekonomiczny Kraju będący w ścisłej łączności z promocją społeczną robotnika; czujność władz rządowych w tym, by każde przedsiębiorstwo powiększając swe dochody — zwiększało równocześnie procentowo lepsze płace dla swych robotników; asystencja rządowa dla ludzi pracujących na roli ma im zapewnić lepszy byt i służyć do zwiększenia produkcji rolnej. Niech więc Święto Pracy, zakończył p. Minister, będzie dla wszystkich pracodawców i pracowników wielkim dniem lepszej nadziei na przyszłość.

Na marginesie, warto nadmienić podwyżkę "salário mínimo" dla robotników ogłoszoną przez p. Prezydenta z okazji 1 maja, a która wynosi obecnie Cr$ 208,80 w Paranie, Rio Grande do Sul i Santa Catarina.

LUD

NAJWIĘKSZY TYGODNIK POLSKI W AMER. POŁUDN. — ZAŁOŻONY W 1920 ROKU

"LUD" ("O POVO") O MAIOR JORNAL POLONÊS DA AMÉR. LATINA — FUNDADO EM 1920

KURYTYBA — 5 maja (maio) — 1971 — Nr 3216 — (18/71)

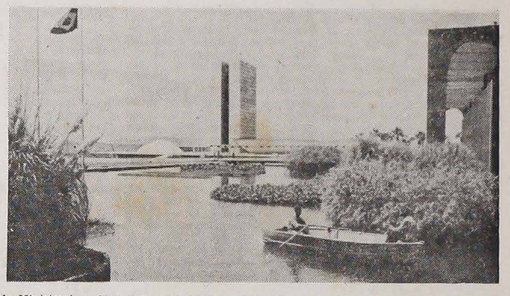

Gmach Ministerstwa Spraw Zagranicznych w Brasilii (na zdjęciu zarys tego gmachu z prawej strony) posiada sztuczne jezioro z pięknymi i rzadkimi roślinami rosnącymi w wodzie. Rośliny te nie przestają kwitnąć przez cały rok, ściągając na siebie zachwycony wzrok przechodniów. Ogrodnicy mają do swej dyspozycji specjalne łódki. W głębi zdjęcia wznosi się gmach Kongresu.

WIĘKSZY EKSPORT-NAKAZEM DLA BRAZYLII

Minister Skarbu — Delfim Netto wygłosił w tych dniach konferencję w Głównym Sztabie Lotnictwa na temat dalszego rozwoju ekonomicznego Brazylii. Uważamy, że naprawdę warto przedstawić naszym Czytelnikom najważniejsze punkty z przemówienia p. Ministra.

Minister Delfim Netto uważany jest powszechnie za najtęższą głowę jeśli chodzi o finanse i o ekonomię Brazylii. Wypowiedział on m. in. bardzo ważne zdanie, mianowicie, że Brazylia powinna zwiększyć każdego roku swój eksport o 150 milionów dol., jeśli chce zachować obecny rytm swego rozwoju ekonomicznego.

Podkreślił on także, że w ciągu ostatnich dwóch lat eksport Brazylii zwiększył się prawie o dwa razy. Tak np. w 1963 roku eksport ten wynosił zaledwie 40 milionów dolarów. W roku ubiegłym doszedł do 430 milionów. Na rok obecny przewidziany jest eksport wartości 600 milionów dolarów.

Jedną trzecią brazylijskiego eksportu stanowi kawa. Konieczną jest rzeczą — według p. Ministra, by produkty manufakturowe zwiększyły się od 30 do 40 procent, by mogły stanowić dwie trzecie całego eksportu. Dlatego to Brazylia stara się wywozić swe produkty gdzie tylko się da, oferując bardziej korzystne ceny.

Delfim Netto jest przeciwnikiem socjalizacji ekonomii pastwowej, wskazując na wielkie niedomagania Związku Sowieckiego i jego satelitów. Jedynym rozwiązaniem jest zmobilizować w Brazylii tysiące eksporterów, udzielając im ulg taryfowych i dewizowych.

Rząd brazylijski uzyskał już wywóz produktów tekstylnych do Stanów Zjednoczonych, to samo stało się z eksportem brazylijskiej kawy w proszku. Obecnie czyni się starania o wywóz obuwia krajowego do USA. W państwach socjalistycznych, powiedział p. Minister, ekonomia jest celem sama w sobie, podczas gdy w Brazylii ekonomia jest narzędziem używanym dla wzbogacenia całego narodu.

KONGRES WALCZY O NOWE «OBLICZE»

Członkowie obecnego Kongresu coraz więcej się przekonują, że naglącą sprawą jest odzyskanie utraconego prestiżu w narodzie. A to stać się może jedynie przez odnowienie swego oblicza. Do tego może dopomóc gdyne prowadzenie obrad, głęboka troska o dobro całego Kraju oraz przezwyciężenie niezdrowej ambicji partyjnej. Innym środkiem odnowy Kongresu ma być modernizacja metod w obradach, posługiwanie się komputerem elektronowym, by mieć ścisłe i szczegółowe dane na temat najważniejszych problemów państwowych i narodowych.

Ważną jest rzeczą pamiętać, że członkowie Kongresu muszą posiadać ścisłe dane w różnych sektorach życia narodowego i ekonomicznego, by mogli nadążyć obecnemu postępowi technicznemu oraz dotrzymać kroku wszelkim postanowieniom i decyzjom władzy wykonawczej. Głównym bowiem obowiązkiem Kongresu jest śledzić każde posunięcie, każde zarządzenie rządu, czy zgadza się ono z Konstytucją, czy opiera się na silnych i prawnych podstawach. Wprawdzie obecnie Kongres nie może jeszcze wykonać całego swego zadania. Lecz całkowita demokratyzacja Kraju jest jedynie kwestią czasu. Do tego ważnego momentu trzeba należycie przygotować.

Senator z Maranhão — José Sarney z uznaniem podkreśla, że tak partia rządowa ARENA jak i opozycyjna MDB starają się współpracować zgodnie w odnowieniu oblicza Kongresu, udoskonalając metody jego działania oraz dostosowując się do wymagań chwili obecnej, by w ten sposób wszyscy członkowie Kongresu mogli zabierać głos w każdej sprawie wykazując niepoślednią kompetencję. W tym wypadku opozycja stanęła na wysokości swego zadania.

DYPLOMACJA PING-PONGU

Wielu czytelników dowiedziało się z radia, że Chiny Komunistyczne niespodziewanie zaprosiły do siebie sportowców amerykańskich w grze tenisa stołowego Ping Pong na rozgrywki. Chodziło jednak nie tyle o sport, ile o nawiązanie stosunków dyplomatycznych ze Stanami Zjednoczonymi. Od zwycięstwa komunistów w Chinach Amerykanie przez 22 lata nie uznawali ich rządu. Naraz zmienili zdanie i ze swej strony zaprosili graczy chińskich do siebie. Obecnie toczy się dyskusja w polityce amerykańskiej nad tak zwaną "dyplomacją Ping Pong". Czy wyjdzie to na dobre Amerykanom i Zachodowi? Jak zwykle w każdej sprawie są dwie opinie: za i przeciw. Jedni uważają tę dyplomację za bardzo niebezpieczną, bo zmusi Rosję do drastycznych wystąpień. Toczy się od dłuższego czasu konferencja nad ograniczeniem produkcji broni atomowej. Rosja skłaniała się trochę do ograniczeń. Teraz może powiększyć tę produkcję. Inni uważają, że Chiny zaszachowały ogromnie Rosję tą dyplomacją i znów mogą wrócić do swych pretensji do zabranych ziem przez carów — białych, a których "carowie — czerwoni" nie myślą oddać. A więc Rosja nie może zanadto potrząsać szablą — jak to się mówi — bo musi utrzymywać wiele wojska na granicy chińskiej, która ma tysiące kilometrów. Dużo więc będzie zależało od sposobu przeprowadzania tej dyplomacji, bo Chinom też nie można zbytnio wierzyć. Wielu przestrzega Nixona, żeby pamiętał, iż mentalność Chińczyków jest tajemnicza i trudna do pojęcia dla ludzi Zachodu. Może Chiny chcą się wzmocnić przez tą dyplomację, otrzymując korzyści z handlu z USA i rozwinąć się lepiej przemysłowo, by potem pokazać "rogi", jak to uczyniły Sowietom w czasie sporu o granice, używając broni otrzymanej od nich.

NOWA PRAŻKA BRANDT'A

Wybory regionalne, jakie się odbyły ostatnio w Niemieckiej Republice Federalnej, przyniosły drugą porażkę dla polityki kanclerza Brandta. Wybory te przeprowadzone zostały w stanach Hesse, Renanii — Westfalii, Renanii — Pfalz, Berlinie zachodnim i w Schleswig - Holstein i przyniosły zwycięstwo partii opozycyjnej — Chrześcijańskiej Demokracji. Partia Socjaldemokratyczna i liberalna, tworzące koalicję rządową, doznały dotkliwej porażki.

Wynik powyższy wskazuje wyraźnie, że większość głosujących nie popiera zagranicznej polityki Brandta odnośnie ZSRR i państw socjalsityczných (Ostpolitik). Główną przyczyną tego jest dalsza nieustępliwa polityka Związku Sowieckiego, który nie dopuszcza do porozumienia wielkiej Czwórki gdy chodzi o zmianę "status quo" w stosunku do Berlina zachodniego. Fakt ten utrudnia ratyfikację Traktatu przez Bundestag podpisanego przez NRF i ZSRR dnia 12 sierpnia 1970 roku.

Kanclerz Brandt popełnił wielki błąd taktyczny, gdy już po podpisaniu Układu przedstawił warunki niemieckie odnoszące się do rozwiązania sprawy Berlina zachodniego. W warunkach tych Brand żądał m. in. wolnego przejazdu między Berlinem zachodnim i wschodnim. Związek Sowiecki tymczasem nie zrobił nic, by przynajmniej wypełnić ten ostatni warunek NRF. Dlatego to na razie nie ma mowy o ratyfikacji Traktatu przez Bundestag.

W KALEJDOSKOPIE

Brasilia — Minister Skarbu Delfim Netto, mówiąc o najbliższej kampanii na temat zwiększenia produkcji rolnej, oświadczył, że do końca br. powstanie w Brazylii zwłaszcza w Nordeste milion nowych gospodarstw rolnych. Jeśli chodzi o Nordeste, każda rodzina otrzyma 100 hektarów ziemi.

Hanoi — Dowództwo Wietkongu przez swe programy radiowe podjudza żołnierzy amerykańskich, by dezertowali z wojska, obiecając im specjalną opiekę oraz wysokie wynagrodzenia pieniężne. Jak już wiadomo, około 70 tys. Amerykanów uciekło z placu walk w ciągu kilkunastu lat.

São Paulo — Paulistańska linia lotnicza VASP ma zakupić dwa odrzutowce pasażerskie typu "Boeing-737", powiększając ich liczbę do siedmiu. VASP natomiast zrezygnuje z 2 samolotów typu "One-Eleven", które nie są tak praktyczne i wymagają specjalnego treningu od pilotów.

Belo Horizonte — Przebogate złoża rudy żelaznej w stanie Minas Gerais, znajdujące się w rejonie Águas Claras (blisko stolicy), eksploatowane będą na wielką skalę. Przewiduje się, że w 1973 roku eksport tamtejszej rudy osiągnie 10 mln. ton, a w następnym — 15 milionów ton.

Waszyngton — Amerykańskie koła polityczne z wielką uwagą śledzą podróż sekretarza stanu — Williama Rogers'a do Londynu, Paryża i do różnych państw Bliskiego Wschodu, która ma na celu doprowadzić Egipt i Izraela do zawarcia pokoju.

Moskwa — Jak się wydaje podróż przestrzenna astronautów sowieckich, którzy na pojeździe kosmicznym "Sojusz 10" odbyli lot, by spotkać się z satelitą "Saliut 1" — nie przyniosła pożądanego wyniku, gdyż astronauci powrócili na Ziemię przed oznaczonym terminem.

Berlin — Szef Niemieckiej Republiki Ludowej (NRD) Walter Ulbricht ustąpił z naczelnego stanowiska w rządzie z powodu złego stanu zdrowia, zachowując urząd honorowego prezydenta państwa. Jego miejsce zajął Erich Honecker.

São Paulo — Sekretariat stanu São Paulo przeprowadza kampanię zwiększenia produkcji soi, wynoszącej obecnie 150 tys. ton, a mającej wielkie możliwości w rejonie Alta Mogiana i gwarantującej rolnikowi bezpieczną egzystencję.

Waszyngton — Na licznych demonstracje amerykańskich weteranów walk w Wietnamie, wspomaganych przez tłumy innych obywateli, prezydent Nixon odpowiedział z niezamąconym spokojem: wycofamy się z Wietnamu, ale z honorem.

Montevideo — Wielką porażkę terrorystom Tupamaros zadała policja urugwajska, odkrywając wielki skład wszelkiej broni wykradzionej przez terrorystów z depozytów wojskowych. M. in. odkryto 5 tys. kul dla karabinów maszynowych.

Santiago — 80 księży katolickich w Chile opowiedziało się za polityką prezydenta Allende, wywołując gwałtowną polemikę w całym społeczeństwie. Tymczasem biskupi chilijscy z większością księży zachowują dotąd pozycję neutralną.

Brasilia — Ministerstwo Spraw Zagranicznych zajęli zamierza rozwinąć szeroką propagandę wśród zagranicznych kół handlowych, posługując się osiągnięciami futbolu brazylijskiego oraz popularną muzyką brazylijską.

Manaus — Samolot pasażerski należący do brazylijskich Sił Lotniczych i mający na pokładzie 81 pasażerów, uległ katastrofie w momencie startowania, na skutek wybuchu benzyny. 16 osób poniosło śmierć.

Montevideo — 18 zamachów bombowych dokonali ostatnio terroryści urugwajscy Tupamaros, uszkadzając szereg gmachów, sklepów i rezydencji znaczniejszych osobistości.

Salvador — 75-godzinne ulewy jakie spadły w stolicy Bahia w ub. tygodniu spowodowały zgon 165 osób, a 15 tys. mieszkańców znalazło się bez dachu nad głową. Władze federalne i stanowe pośpieszyły z pomocą materialną i lekarską.

São Paulo — Wybitni lekarze paulistańscy przeprowadzają obecnie doświadczenia z niemieckim lekiem "Bayer 2.502", który ma skutecznie zwalczać ukąszenia owadu "Barbeiro", roznoszącego chorobę "Chagas", na którą choruje w Brazylii około 10 milionów osób.

Buenos Aires — Prezydent Argentyny Alejandro Lanusse w rozmowie z delegacją peronistów oświadczył, że Peron może powrócić do kraju, kiedy chce. Peron jednak niech nie zapomina, że po swym powrocie musi odpowiedzieć przed sądem za szereg procesów, które nie uległy przedawnieniu.

Warszawa — W tych dniach bawił w Polsce kardynał austriacki Franz Koenig, zwiedzając głównie Ziemie Odzyskane, by złożyć na ich temat szczegółowe sprawozdanie Stolicy św. Może to mieć związek z bliskim ustanowieniem ordynariuszy diecezjalnych na ziemiach nad Odrą i Nysą.

Belo Horizonte — Ministerstwo Rolnictwa podało wiadomość, że 7 tys. głów bydła rasy Zebu sprzedanych zostanie rolnikom, którzy się osiedlą wzdłuż szosy Transamazónica. Bydło tej samej rasy umieści się również w okolicach Brasilia, w Mato Grosso, Acre, Pará, Piauí i Maranhão.

DR KAZIMIERZ SIENKIEWICZ (Rio de Janeiro)

U świętego znicza miłości do Matki

Z wrodzonym uczuciem ukochania matki wiążą się ściśle wdzięczność i uznanie dzieci dla swojej piastunki. Te dwa elementy przeistaczają się w balsam, kojący serce rodzicielki. Jak rozgłośnie bić ono musi, słysząc naprzykład słowa dzieci, odtworzone w poezji:

"Milczę wzruszony, kiedy wieczorem,
Matka drzwi moje otwiera".

lub...

"Została tylko przed oczyma,
Łaska otwartych twoich wrót"

Dwa pierwsze wiersze są wdzięcznością za tą czułą opiekę niespokojnej matki, pragnącej widzieć dziecko w pełnym bezpieczeństwie, szczęściu i spokoju. To bezcenny sentyment z czasów dzieciństwa, wówczas nieświadomy, a jednak zawsze podkreślany ciągłym oczekiwaniem. To prawda niezmienna: każdy z nas z utęsknieniem wyglądał wieczornej wizyty matki, trwożąc się ewentualnym spóźnieniem i przeżywając niespokojne sekundy, które zdawały się niekończącymi się latami. Błoga ulga spływała na serce, gdy wreszcie w dzwiach ukazywała się dostojna postać z uśmiechem i życzeniami dobrej nocy albo dobrego dnia. Rytuał ten jakkolwiek zawierał w sobie cechę przyzwyczajenia, był obopolną koniecznością, która zaległa w głębi duszy. Wartość zaś tego momentu, rzeczywiście wyrażała się wzruszeniem, serdecznie przeżywanym, w całym naszym jestestwie, które właśnie potęgowało się zachowaniem milczenia. W tej czarownej chwili bowiem, słowa rozwiałyby tylko promienny nastrój romantyzmu.

Drugi cytat jest dojrzałym stwierdzeniem starszych ludzi, składających hołd matce, mającej zawsze otwarte: ramiona i dom rodzinny. Deklaracja ta została przepięknie ujęta owym trafnym słowem: "łaska"!!

I naprawdę jest to łaska! Bo te wrota są dla nas stale otwarte, dając bezpieczny schron, a przecież mogłyby być zamknięte! To spokojna przystań, w której niegroźne są burze i przeciwności życiowe. A żar ciepła ogniska domowego już z daleka bije przez otwarte wrota, zapowiadając szczęście i ogrom przyjemności. Złączeni węzłem krwi odkrywamy wspólnotę ducha i interesów, gwarantujących łączność klanową i wzajemną jej obronę.

W świętości uczuć, matka czuwa nad wiecznym płomieniem zachowawczym rodziny, oddając i poświęcając swe wysiłki, swe zdrowie, a niekiedy swe życie, dla dobra ukochanych istot.

Dziś zmieniły się czasy i forma życia... nie ma już tego idealizowania rodziny, ni poważania starszych — ale miłość do matki nadal pozostała na czołowym miejscu, bo wspólna cząstka krwi i ciała, wola przemożnym głosem jedności i hymnu poczęcia, które utworzyły arkę nierozwiązalnego przymierza między dzieckiem a matką.

Rodzicielka, wychowanka i piastunka!

Cudowna ta melodia wpada niepowstrzymanie w skrytki serca, odbijając się niebosiężnym echem w każdej komórce ciała i ducha — a potem emanuje, wytwarzając tęczowy obraz matki

A obraz ten lśnić będzie słynnymi płótnami geniuszów malarstwa, przedstawiających cud narodzenia Zbawiciela. Dla nas Polaków ukaże się dziełem Stanisława Wyspiańskiego: "Macierzyństwo", gdzie matka tuli pieszczotliwie do łona swą dziecinę. Rio de Janeiro natomiast zachwycać będzie, koło Morro da Viuva, tym estetycznym pomnikiem matki, w pozie stojącej i w delikatnym ruchu, trzymającej czule dziecko — dzieło naszego rodaka śp. Jana Żaka, prof. Akademii Sztuk Pięknych.

I wpadamy w sferę snów i symboli. I zarysowują się wielkie i jasne kontury matek: Matki-Polski... Matki-Kościoła... Matki-Towarzystwa. Matkę - Królową Niebios i Matkę - Polskę uczciliśmy obchodem 3-Maja! Matce Towarzystwa Polonia, w Cudownym Grodzie — prawdziwe dziecię członkowie — oddały cześć dnia 30-XI-70 roku, za jej 80-letnie otaczanie opieką Polaków i za zachowanie wiary pracjców i nieśmiertelnego ideału wolności Rzeczypospolitej.

Każda z tych wielkości musi znaleźć odpowiedni i honorowy piedestał, przed którym jarzyłby się niezagasły ogień wśród snujących się dymnych i aromatycznych kadzideł... i uroczystego "Te Deum" Laudamus"!

Tak! Święto Matki — to godna naśladowania tradycja! Godna przysięga wierności jednej Matce, a poprzez nią — wszystkim Matkom!!!

ŚP. KAROL SAMOJEDEN

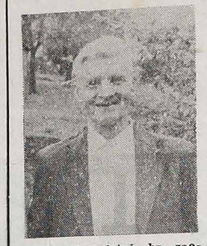

Dnia 13 kwietnia br., zaopatrzony św. Sakramentami, zmarł w Vila Aurea śp. Karol Samojeden, licząc 76 lat życia. Pochodził on z Polski. Do Brazylii przyjechał w 1912 roku. Pozostawił w smutku żonę Stanisławę, sześciu synów i trzy córki, nie mówiąc o kilkunastu wnukach. Wszystkie córki wstąpiły do Zgromadzenia Rodziny Maryi, mianowicie: Siostra Joachima, Siostra Stanisława i Siostra Apolonia.

Śp. Karol Samojeden chorował od lat na ranę w żołądku. Nigdy nie leżał, ani nie narzekał na swe niedomaganie. Odznaczał się zawsze wesołym usposobieniem i zgadzał się z wolą Bożą. Dla dzieci i wnuków był wzorowym i przykładnym ojcem i dziadkiem. Zawsze głęboko religijny i gorliwy czytelnik "Ludu".

Pogrzeb odbył się w kościele Vila Aurea, poprzedzony Mszą św. pogrzebową odprawioną przez ks. prob. Józefa Kuzminskiego.

Serdeczne "Bóg zapłać" wszystkim, którzy wzięli udział w pogrzebie, czy odwiedzali chorego, zwłaszcza ks. Kuźmińskiemu oraz Siostrom Rodziny Maryi — wyraża Rodzina.

OKULARY
BIŻUTERIE
ZEGARKI

CARL R. RAEDER
Rua Riachuelo, 147
CURITIBA

Z CYKLU: GÓRĄ NASI!

Z końcem ub. roku ukończyła kurs gimnazjalny w szkole Manuel Osório w Horizontina — panna Zofia Weronika Fornalska urodzona 5-VII-1953 r. Jest ona córką Mieczysława Fornalskiego i Heleny Skorupa, zamieszkałych w pobliżu Horizontiny — Secção XIX, w stanie gauszowskim. Obecnie panna Zofia Fornalska rozpoczęła II Cykl Szkoły Normalnej w Kolegium Chrystusa Króla w Horizontina, wykazując wielkie zdolności i zamiłowanie do dalszych studiów.

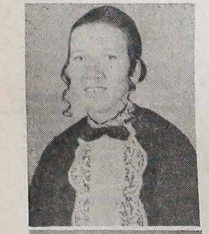

Panna Izabela Władysława Jurach, urodzona 27-VI-1953 r., i zamieszkała również na Secção XIX, ukończyła gimnazjum w Treze de Maio i w roku bieżącym rozpoczęła II Cykl Szkoły Normalnej tamże. Jest ona córka Edwarda Juracha i Stefanii Bubicz, którzy rozumiejąc ważność nauki w dzisiejszych czasach, nie skąpią grosza na wykształcenie swych dzieci.

Panna Franciszka Maria Fornalska, urodzona 26-III-1951 r. jest drugą córką państwa Fornalskich, która również poświęciła się studiom. Ukończyła ona mianowicie w Kolegium João Dahne — w mieście Santa Rosa — kurs buchalterii.

Gratulując naszym miłym Rodaczkom i ich rodzicom z okazji otrzymanych dyplomów, wyrażamy nasze pragnienie, by z roku na rok wzrastała liczba osób wykształconych, pochodzących z naszch emigranckich rodzin.

Redakcja

Tradycyjna święconka przy Kościele św Wincentego

W 2-gim Maja, w niedzielę, w salonie parafialnym przy Kościele św. Wincentego a Paulo odbyła się tradycyjna święconka zorganizowana przez grupę Pań tutejszej parafii polskiej.

W czasie uroczystej Mszy św. pięknie ubrany zespół dziecięcy pod kierunkiem Pani Urban, brał czynny udział śpiewając polskie pieśni.

W salonie przykościelnym grono licznie zebranych Rodaków odśpiewało pieśń "Wesoły nam dzień dziś nastał", po czym proboszcz tutejszej parafii poświęcił pokarmy. Odśpiewano pieśń ku czci Matki Bożej — Królowej Polski z podzięką i prośbą o dalszą pomoc w kłopotach osobistych i wspólnych.

Następnie zespół dziecięcy M. Boskiej Częstochowskiej śpiewem i tańcami uprzyjemnił to miłe spotkanie.

W czasie zabawy "małe pociechy" we wzruszający sposób złożyły hołd i wyrazy podziękowania w związku ze zbliżającym się Dniem Matki.

Uroczystość zakończono braterskim wspólnym posiłkiem. Wszyscy przypomnieli sobie że tworzą jedną wielką Rodzinę. I to jest wielki wydźwięk tego spotkania. Oby ten duch braterstwa i wspólnoty coraz bardziej się kształtował, przypominając wszystkim, że tworzymy Wielką Rodzinę Bożą.

Ks. Jerzy Morkis

Abranches - Matka kolonii polskich w Brazylii

Ks. J. Pitoń, CM

6 — SPIS RODZIN W 1873 ROKU

Rodziny kaszubskie zaokrąglowane w trzech grupach, na statki: "Terpsychore, Guttenberg i Zanzibar', przez "Sociedade Colonizadora de Hamburgo" po 9 tygodniowej podróży morskiej dobiły do portu São Francisco do Sul we wrześniu 1873 roku i przetransportowane zostały do baraków w Joinville, a później, pod koniec miesiąca września, przedostały się do Kurytyby.

Imię i Nazwisko	Liczba osób	Data przybycia
1 — Jan Piekarski	6	wrzesień 1873, okręt
2 — Józef Dublela	4	"Terpsychore"
3 — Józef Krasiński	4	
4 — Jan Szinka	4	
5 — Kazimierz Waldman	3	
6 — Franciszek Czerwiński	3	
7 — Franciszek Szwonka	2	
8 — Michai Szwonka	3	
9 — Franciszek Kurowski	6	
10 — Jan Kurowski	5	
11 — Jan Kajut	3	
12 — August Ligman	2	
13 — Franciszej Hojnowski	4	
14 — Józef Szwarc	3	
15 — Jan Kuchenny	2	
16 — Szymon Grabowski	5	
17 — Piotr Klass	3	
18 — Jakób Rafalski	4	
19 — Marcin Laś	2	
20 — Jakób Kozłowski	5	
21 — Marcin Dydelec	8	
22 — Józef Zieliński	4	
23 — Jan Flizikowski	5	
24 — Józef Hennig	2	
25 — Paweł Brzozowski	6	
26 — Jakób Dolata	4	
27 — Józef Dolata	4	
28 — Michał Kaszubowski	4	
29 — Jan Kaszubowski	3	
30 — Jakób Tarnowski	3	
31 — Piotr Haftka	3	
32 — Jakób Hyła	3	
33 — Michał Dybka	3	
34 — Józef Szwonka	5	
35 — Jan Głodziński	2	
36 — Ignacy Głodziński	4	
37 — Jan Detler	4	
38 — Józef Dybowski	5	wrzesień 1873, okręt
39 — Marcin Zieliński	2	"Guttenberg"
40 — Jan Cyman	2	
41 — Józef Kalinowski	4	
42 — Jakób Kalinowski	2	
43 — Jan Kalinowski	2	
44 — Jan Hyla	6	
45 — Szymon Kalinowski	6	
46 — Józef Hyla	3	
47 — Antoni Kraiński	6	
48 — Ignacy Nowak	5	
49 — Jakób Amplewski	6	
50 — Józef Grochowski	2	
51 — Michał Szlichta	5	
52 — Jan Kowalski	7	
53 — Ignacy Iwański	5	
54 — Henryk Kracki	3	
55 — Józef Langowski	6	
56 — Michał Skrocki	6	
57 — Józef Szczepański	7	
58 — Jakób Piłat	8	
59 — Jan Kosidowski	2	listopad 1873, okręt
60 — Walenty Derka	4	"Zanzibar"
61 — Paweł Dombrowski	3	
62 — August Bunik	3	
63 — Michał Sobieński	6	
64 — Marcin Popija	2	
Razem	523	osób

(Lista pierwszych mieszkańców Abranches znajduje się w Archiwum Księży Misjonarzy w Kurytybie, teczka "Saporski" nr 1).

(C. d. n.)

RODAKU...

Światowe znaczenie rocznicy "Trzeci - Maja" jest doniosłą rocznicą dla ludzi miłujących pokój w całym świecie. Stwierdza to Proklamacja Konstytucji która 180 lat temu polscy patrioci uchwalili, a która obudziła żywą nadzieję w całym Narodzie.

1791 r. Chrześcijańska godność człowieka znalazła swój wyraz w dążeniu do wolności i narodowej niezależności. Rodaku! Nie zapominaj o tak wspaniałej dacie i uczcij ją w Tow. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Akademii która się odbędzie dnia 15 maja 1971 roku, ul. Des. Clotário Portugal, 68, Kurytyba. Początek o godzinie 20-tej (8-ma wieczorem). Prosimy o liczne przybycie.

Zarząd Tow. M. J. P.

Siostry Szare Urszulanki w Brazylii

Na zaproszenie księdza biskupa Dom Claudio Colling, przybyły do diecezji Passo Fundo Siostry Urszulanki Serca Jezusa Konającego, których dom Macierzysty znajduje się w Pniewach koło Poznania.

Siostry objęły placówkę misyjną w parafii Rondinha, Colégio Pe. Luiz Vigna (Rondinha via Sarandi R.S.). Uczą w szkole podstawowej, prowadzą ochronkę parafialną oraz zajmują się katechezą w parafii.

Polonia Riograndeńska powitała tę wiadomość z wielką radością, że powiększyły się szeregi w pracy misyjnej wśród naszej emigracji. Składa im życzenia przeobfitych plonów na niwie Bożej. Szczęść Boże na ziemi Krzyża Południa.

UWAGA! — Wszelką korespondencję: listy, czeki, Ordem de Pagamento, prosimy adresować i przekazywać na: REDAÇÃO DO JORNAL LUD - Cx. P. 155 - Curitiba - Pr.

LUD

Alameda Cabral, 846
Caixa Postal, 155
Telefone: 22-1057
Curitiba - Paraná - Brasil

PROPRIEDADE DA CONGREGAÇÃO DA MISSÃO

Diretor: Pe. Domingos Wiśniewski
Redatores: Pe. José Zając
Pe. Sigismundo Piotrowski
Gerente Administrativo: Pe. João Novak
Godziny przyjęć:
Od poniedziałku do piątku: od 7,30 do 12 i od 13,30 do 18.
W soboty: od 8 do 12.

UWAGA!
PRENUMERATA "LUDU" NA ROK 1971

Pocztą zwykłą:

W Brazylii	Cr$ 20,00
W krajach północno i południowoamerykańskich	6 dolarów
W Europie, Azji, Afryce i Oceanii	8 dolarów

Pocztą lotniczą:

W Brazylii	Cr$ 30,00
W krajach południowoamerykańskich	12 dolarów
W krajach północnoamerykańskich	16 dolarów
W krajach europejskich, itd.	22 dolarów
Cena egzemplarza w Kurytybie	Cr$ 0,50
Cena egzemplarza w São Paulo i Pôrto Alegre	Cr$ 0,00

SÃO PAULO: w kiosku gazetowym obok poczty głównej — Avenida São João) oraz w kiosku gazetowym na stacji kolejowej LUZ (Livraria da Estação da Luz, Saguão Principal), przy wejściu do Parku.

BRASILIA: można czytać naszą gazetę w "Salão Nacional e Internacional da Imprensa, da COOPER PRESS, w "Brasília Imperial Hotel".

PRZEDSTAWICIELE "LUDU" ZA GRANICĄ:

W U.S.A.: — Rev. W. Sojka, 3002 East 38 th Street ERIE Pa. 16501.

W ARGENTYNIE: Pan Stanisław Dziewa w Gobernador Roca i Eduardo R. Krawczyk — Floricultura Oberá Calle Córdoba 267, OBERÁ — Misiones.

RZECZY CIEKAWE I PRAWDZIWE

ANTARKTYDA TEŻ SIĘ TRZĘSIE

Utarło się mniemanie, że trzęsienia ziemi mają przeważnie miejsce w tzw. potocznie "ciepłych krajach"; dlatego m. in. uważano dotychczas, że Antarktyda — kraina wiecznych lodów — jest od tej ziemskiej plagi całkowicie wolna.

Opinii uczonych na ten temat przeczyły od czasu do czasu sąsiadujące z Antarktydą stacje sejsmograficzne, które co pewien czas rejestrowały w tym rejonie naszej planety nieznaczne wstrząsy: początkowo jednak nie umiano ich zlokalizować i przypisywano je działalności istniejących na Antarktydzie wulkanów.

I wreszcie latem 1969 r. aparaty 2 stacji sejsmicznych "Scott" i "Wahda", zainstalowanych na Antarktydzie w odległości około 130 km jedna od drugiej, zarejstrowały wyraźne wstrząsy podziemne, których nie można było przypisywać działalności wulkanów po prostu dlatego, że żadnego wulkanu w pobliżu nie było. Podobne wstrząsy "zapisano" ponownie w kwietniu roku ubiegłego; i znów analiza tych zapisów wykazała, że nie mają one z wulkanami nic wspólnego — wszystko wiec przemawia za tym, że dotychczasowa opinia uczonych na ten temat była błędna i że kraina wiecznych lodów wcale od trzęsienia ziemi nie jest wolna. Dalsze badania na ten temat, dadzą prawdopodobnie na to pytanie pewną już odpowiedź.

OCEANY UMIERAJĄ

Znany badacz głębi oceanicznych komandor Jacques Cousteau powrócił niedawno z wielkiej podróży naokoło świata, w czasie której przepłynął 400-tonowym, przerobionym trałowcem Calypso 155 tys. mil morskich na trasie Monte Carlo — Morze Czerwone — Ocean Indyjski — Atlantyk — Pacyfik.

W toku tej wyprawy Cousteau przeprowadził wiele badań naukowych, które przywiodły go do smutnych wniosków. "Oceany są chore i umierają" — oświadczył komandor. Dawniej morze samo się uzdrawiało. Był to zamknięty cykl. Ta równowaga została zwichnieta z pojawieniem się cywilizacji przemysłowej. Rabunkowe rybołówstwo i zanieczyszczenia przemysłowe niszczą życie podmorskie, które w ciągu ostatnich 20 lat zmniejszyło się o 40 proc. Na przestrzeni ostatniego półwiecza tysiąc gatunków wymarło bezpowrotnie. Nawet korale zanikają, chociaż po Oceanie Indyjskim pływa stosunkowo niewiele statków. "Człowiek pustoszy świat podwodny, nie zdając sobie sprawy, że sam nie przeżyje, jeżeli umrą oceany" — powiedział Cousteau.

W MUMIACH EGIPSKICH FARAONÓW ODKRYTO BEZCENNE SKARBY

Kosztowności i dzieła sztuki bezcennej wartości odkryto w mumiach egipskich faraonów. Dzięki promieniom Roentgena odsłonięto jeszcze jedną tajemnicę władców starożytnego Egiptu sprzed 3000 lat. Wydarzenie to stało się wielką sensacją w świecie archeologicznym.

Skarb Kultury Egipskiej

Kosztowności te umieszczano — jak się okazało — na ciele królewskich zwłok, które odchodziły w Krainę Zmarłych. Poprzednie prześwietlenia nie ujawniły tych skarbów, ponieważ mumie pokryte były grubą warstwą spejalnej czarnej pasty.

Badania 29 mumii, zgromadzonych w kairskim muzeum od ponad 150 lat, przeprowadziła amerykańsko-egipska ekipa archeologów. Po dokładnym zbadaniu zdjęć okazało się, że mumie są naspzpikowane kosztownościami o wielkiej wartości, będącymi jednocześnie wielkim skarbem egipskiej kultury.

Władze w Kairze nie podjęły jeszcze decyzji, czy skarby te zostaną wydobyte. Niezależnie od ich olbrzymiej wartości są one bzcennym drogowskazem dla egiptologów, umożliwiającym ustalenie wieku faraonów, a także identyfikację niektórych zwłok i ich królewskich rodzin.

Co Wykazały Badania?

Badania wykazały np. że na ciele faraona Seti I, który zmarł około 1343 r. ery starożytnej i był ojcem Ramzesa II, znajduje się "święte oko", cenny klejnot umieszczony na lewym przedramieniu. Natomiast mumia Tutmosisa III (zmarły około 1447 r. pne.), ozdobiona jest złotą broszką. Przy zwłokach królowej Notmet, zmarłej ok. 1080 r. pne., znaleziono skarabeusza wielkości spodka, pokrytego hieroglifami oraz cztery małe statuetki bogów.

Odkrycia dokonał ten sam zespół, który już przed laty badał promieniami Roentgena niektóre mumie w kairskim muzeum. Odkryto wówczas np., że jedna z mumii uchodząca dotąd za zwłoki córki królewskiej była po prostu zamumifikowanym pawianem. Naukowcy długo zastanawiali się nad tą tajemnica, aż doszli do wniosku, że sfingowano zapewne śmierć młodej królewny, aby wprowadzić w błąd wrogą jej rodzinę.

Przysmaki w Hongkongu

Węże jadowite z kobrą na czele stanowią atrakcję kulinarną Hongkongu. Sezon wężowy przypada na okres zimowy i wtedy restauracje Hongkongu zbierają żniwo. Posiłek z węża kosztuje przeciętnie około 9 dolarów honf., ale już "wino wężowe", bardzo ponoć smaczne i nieodłącznie towarzyszące tym potrawom, jest drogie. Szklanka kosztuje 10 dolarów. Jest ono wyciągiem z żółci, najdroższej części węża, bowiem z żółci właśnie produkuje się lekarstwa m. in. na reumatyzam, ischias. Dodać trzeba, że lekarstwo jest tym bardziej skuteczne, im bardziej jadowity był wąż, z którego pobrano żółć. Stąd też najdroższe są węże najbardziej jadowite.

W ogóle węże to wielki interes. Sprowadzane z południowych prowincji chińskich, a także z Wietnamu,dostarczają surowca nie tylko dla gastronomii i framacji, ale fakże dla przemysłu skórzanego. Ze skór węży wyrabia się torebki, portfele, walizki. Do tych celów — najlepsza jest skóra pytonów, których mięso z kolei nie jest jadalne. Dodajmy, że Hongkong gościł w ubiegłym roku ponad 750 tysięcy turystów, a wśród nich — 54 Polaków.

Łyżwy dawniej

Łyżwy znane już były w czasach przedhistorycznych. Służyły one mieszkańcom Półwyspu Skandynawskiego jako "środek lokomocji". W wielu pradawnych osadach odkopanych przez archeologów, znaleziono także dawne łyżwy, zupełnie niepodobne do naszych — zrobione z kości zwierzęcych i przywiązywane do nóg kawałkami skóry.

W Europie ł yżwiarstwo jako sport zaczęto uprawiać w Holandii, w wieku XVII, skąd, ślizgawkowa moda" przeniknęła do innych krajów. Łyżwy składały się wtedy z osady (podeszwy) drewnianej, w której umocowana była stalowa sztabka, oraz z rzemieni, którymi przytwierdzało się je do obuwia.

Pierwsze w Warszawie zawody łyżwiarskie zorganizował w roku 1755 król August III Sas. Odbyły się one na Wiśle, na odcinku od Saskiej Kępy do Solca. Pierwszą nagrodę — 200 funtów wyznaczoną przez króla, zdobyla wówczas... garderobiana królowej, osiemnastoletnia Charlotta.

DR TADEUSZ BIELECKI

Wspomnienia narodowe podnoszą uczucia i zapalają serca...

Czcząc wspomnienia narodowe, ktore podnoszą uczucia, zapalają serce i umysł do dzielnosci — pisał Joachim Lelewel — chcemy widzieć nową i odmłodnioną Polskę — i jej porządek w postępie na lepsze przeistoczymy.

Inicjatorem nowego zwrotu w historiografii krajowej, ktory wywierał duży wpłym na młodzież, był Joachim Lelewel. Urodził się on w Warszawie 22 marca 1786 roku /zmarł w roku 1861/. Przez całe swoje życie pracował wytrwale nad historią i geografią zarowno polską jak i powszechną.

W roku 1807 ogłosił drukiem pierwszą swoją pracę, zapoznającą ogół z mitologią i podaniami skandynawskimi pt. „Eddy czyli księgi religii dawnych Skandynawii mieszkańców". Następnie opracował "Historyę Polski aż do smierci Stefana Batorego". W roku 1809 wydał opracowanie historiografii Polski pt. "Wzmianki o najdawniejszych dziejopisach polskich". W latach następnych ukazało się szereg jego opracowań z dziedziny historii Polski i powszechnej oraz geografii.

W roku 1815 został Lelewel docentem historii powszechnej na Uniwersytecie Wilenskim, gdzie przez trzy lata entuzjazmował młodzież oraz ożywiał ruch literacki na łamach "Tygodnika Wileńskiego". W latach 1819-1821 prowadził wykłady w Warszawie i w czasie tym opracował bibliografię księgozbiorów, która obejmowała dwa tomy: "Bibliograficznych Ksiąg" i "Dzieje powszechne bibliotek". Po ponownym pobycie w Wilnie, wrócił znów do Warszawy, wydając dalsze swoje prace.

Analizując dzieje, przyswoił w literaturze pojęcia historyczno — krytyczne, wzbogacając literaturę własnymi badaniami i spostrzeżeniami.

Prace a zwłaszcza wykłady Lelewela wzmagały i potęgowały zainteresowanie oraz zamiłowanie w dziejach ojczystych. Uczyły ścisłości w dochodzeniu prawdy, rozwagi i obiektywizmu w badaniu przyczyn, pogłębianiu w rozumowaniu i odczuciu czasow przeszłych, rozbudzały wyobraźnię, wskrzeszając postacie bohaterów. W wykładach swoich Lelewel zapalał i porywał, budził w sercach uczucia najszlachetniejsze, łącząc to wszystwo z miłością do Ojczyzny. Wskazywał swoim studentom konieczność umocnienia i rozszerzenia uświadomienia we wszystkich klasach społeczeństwa, aby włączyć wszystkich do walki o wspólmą Ojczyznę. Najgenialniejszym z jego słuchaczy, był twórcą najpiękniejszych naszych poezji narodowych — Adam Mickiewicz.

Pozbawiony przez Rosjan w roku 1824 katedry na Uniwersytecie w Wilnie, powrócił Lelewel do Warszawy, oddając się głównie studiom nad prawem polskim. Oprócz wielu rozpraw i dzieł specjalnych, ogłosił on także pracę popularną pt. "Dzieje polskie potocznie opowiedziane". Opracowanie zdobyło sobie dużą popularność. Opracowanie to miało duże znaczenie pod względem społecznym, przynosząc nowe zdobycze naukowe w tej dziedzinie.

W okresie swojej działalności w Wilnie, Lelewel wraz ze Śniadeckim utworzyli z Uniwersytetu istną "kuźnię naukowa i literacką". Jej płodem byli; Filomaci, Promieniści i Filareci. Stopniowo w całej Polsce rozszerzyła się sieć tajnych związków o celach niepodległościowych i postępowo-jednoczeniowych. Nie sposób wymienić wszystkich wybitnych piór, służących w tym czasie idei wyzwolenia narodu; lecz publicystyka i literatura tego okresu stanowiły kontynuację i rozwinięcie myśli społecznych, które nabierały kształtów u schyłku Rzeczypospolitej. W działalnosci tej Lelewel odgrywał oprócz Kołłątaja, Staszica i Juliana Ursyn — Niemcewicza pierwszorzędną rolę. Ci czołowi publicyści, politycy, historycy i działacze oswiatowi poruszali naród, budzili świadomość, konieczność jedności działania przeciw zaborcom.

Joachim Lelewel nie dożył już Powstania Styczniowego. Zakończył swój żywot w roku 1681, ale do roku tego stawał czynnie we wszystkich zrywach niepodległościowych. Był niestrudzonym działaczem Towarzystwa Patriotycznego, członkiem Rządu Narodowego podczas Powstania Listopadowego a na emigracji po upadku powstania w Paryżu i Brukseli przewodniczył Komitetowi Narodowemu Polskiemu, zakładając następnie Zjednoczenie Emigracji Polskiej. Posiew idei, płynących z emigracji, raz po raz porywał kraj do rozpaczliwej walki W roku 1833 daremnie próbował partyzanckiego szczęścia Józef Zaliwski. Kierowane przez Seweryna Goszczynskiego i Szymona Konarskiego związki konspiracyjne objęły Litwę i Ruś a ks. Sciegienny czynił wisyłki aby ruszyć Kieleczczyznę i Lubelskie do powstania w roku 1844, głosząc hasło: "obowiązkiem człowieka jest powstać czynnie przeciw krzywdzie, przeciw zmowie ciemiężycieli". W dwa lata poźniej rozpoczyna się nieudaną krucjata Mierosławskiego i Dembowskiego. "Wiosna Ludów" przyosła rownież wybuchy walk w zaborach: pruskim i austryjackim. Wszystkie nici i podniety, podtrzymywanie ducha i nadziei płynęły z Paryża, dzie wraz z Lelewelem działał i zabiegał o sprawiedliwość i pomoc dla Polski Julian Ursyn Niemcewicz. Cała działalność emigracji polskiej przygotowywała grunt do Powstania Styczniowego, które wreszcie ogarnęło kraj i pogrążyło go na lat dwa śmiertelnej walce z zaborcami. Przyniosło to jednak Polakom ostateczną i straszną w skutkach klęskę. Lelewel zmarł wcześniej i nie doczekał tej strasznej chwili upadku i pohańbienia jednego z największych narodów Europy, który od tej chwili musiał czekać przeszło pół wieku aby odzyskać ponownie niepodległość.

Z nazwiskiem Lelewela wiąże się nie tylko nauka polska, oświata, historia i geografia ale również okres wysiłku orężnego narodu polskiego, domagającego się krwią własną wolności i niepodległości. W szeregach tych, łącznie z innymi przywódcami narodu, kroczył Joachim Lelewel.

ATENÇÃO, JOVEM BRASILEIRO

ESTUDE POR CONTA DO GOVÊRNO FEDERAL, ingressando na Escola de Especialistas de Aeronáutica. Ela fará de você, em apenas 24 meses, um Sargento e Técnico de Vôo ou Terra. Um futuro Oficial da FÔRÇA AÉREA BRASILEIRA.

NÃO É PRECISO APRESENTAR QUALQUER DIPLOMA!
IDADE DE 15 ATÉ 23 ANOS INCOMPLETOS!

Para melhores detalhes, preencha o cupom abaixo e remeta urgente para o seguinte endereço: CURSO DE AVIAÇÃO MILITAR — Caixa Postal, 30417 — São Paulo —Capital.

Você receberá, gratuitamente, tôdas as instruções, de acôrdo com a portaria n.º 379 GM/3 do MINISTÉRIO DA AERONÁUTICA.

NOME .....
RUA ..... N.º ..... CP .....
(Endereço por onde passa o carteiro)
BAIRRO ..... CIDADE ..... ESTADO .....

Casa Pavão
Hipolita Dopieralskiego
Rua Mal. Floriano, 511
Curitiba — Paraná
Wielki wybór ubrań gotowych, kapeluszy, bucików, koszul. — Artykuły ogólne dla mężczyzn, kobiet i dzieci.

AUTO LONDRINA
DE
GETÚLIO THADEU OSTROWSKI
LATARIA — PINTURA — ELETRICIDADE
Plantão aos domingos e feriados
CURITIBA — Rua João Negrão N.º 1820 — PARANÁ

LIVRARIA INTERNA
SUL / II DA C.N.B.B.
Avenida Jaime Reis, 369
CURITIBA — PARANÁ
Livros de formação Religiosa — Vocacional e Catequética.
Artigos Religiosos e Material Escolar.

ŻYCIE RELIGIJNE

NOWE PRZYKZANIE

Gdy tedy wyszedł, rzekł Jeżus: Teraz ùwielbiony jest Syn człowieczy, a Bóg uwielbiony jest w nim. A jeśli Bóg ùwielbiony jest w inm, i Bóg uwielbi go sam w sobie, i zaraz go uwielbi. Synaczkowie! Jeszcze maluczko jestem z wami. Będziecie mnie szukać, a jak powiedziałem żydom: Dokąd ja idę, wy przyść nie możecie, tak teraz i wam powiadam. Przykazanie nowe daję wam, abyście się społecznie miłowali; jakom was umiłował, abyście i wy społem się miłowali. Po tym poznają wszyscy, żeście uczniami moimi, Jeśli miłość mieć będziecie jedni ku drugim.

Na V-tą Niedzielę Wielkanocy. Jan. 13, 31 - 35

Nie łatwe jest życie na ziemi dla ludzi religijnych. Wiele trzeba się natrudzić, aby sprostać swoim obowiązkom wobec Boga i bliźnich. Nieraz na najlepszych przychodzi zniechęcenie, aby ustać w walce ze złem. Nie widzą skutków swej pracy, czują się przemeczeni tą walką. Czy nie ma spoczynku tu na ziemi. Gdyby to ludzie chcieli skorzystać z przykazania: "Miłujcie się wzajemnie". Miłość uczyniłaby życie znośniejszym i mogło by się mówić o pewnego rodzaju raju na ziemi. Ale św. Jan zwraca nam uwagę, że napewno dostąpimy niezwykłego spoczynku w Nowej Jerozolimie Niebieskiej, która będzie mieszkaniem Boga z ludźmi. Dlatego to dusze apostolskie spalały się w pracy i poświęceniu, nie myśląc o odpoczynku na ziemi. Myślą już przebywali w samym niebie i w nowej ojczyźnie według Apokalipsy i to dowało im ochoty w pracy i w walce ze złem. Ale nie zapominajmy, jak ludzkim był Jan Jezus, 5e nie pozwalał zbytnio przemęczać się Apostołom i nakazywał, aby na jakiś czas odpoczęli po trudach. Stąd można wnosić, że pragnie. On, aby wszyscy ludzie i tu na ziemi zażywali odpoczynku po pracy i zmaganiach się ze złem. Czyż Bóg nie ustanowił Dnia Pańskiego dla odpoczynku? Nic więc dziwnego, że czytamy w Aktach Apostolskich na tę niedziele, ze Paweł i Barnabasz, odpoczywali w Antiochii pomiędzy braćmi i 'o "długi czas". Z pewnością musieli być wyczerpani po trzech latach pracy apostolskiej, niebezpiecznych podróżach, prześladowaniach i cierpieniach. Jak łuk nie może być zawsze napięty do wyrzucania strzał, tak człowiek ma prawo do odpoczynku, Święci nie obawiali się umrzeć w czasie rekreacji Św Karola zapytano, co byłzrobił, gdyby go Bóg powołał w tej chwili do Siebie. Odpowiedział, że wie przestałby grać dalej. Ks. Z. P.

LIVRARIA S. V. D.

FOLHINHAS DO SAGRADO CORAÇÃO DE JESUS, ETC.

Rua Emiliano Perneta, 433 — Fone: 22-0136

CURITIBA — PARANÁ

PRZECIWKO SKAŻENIU OBYCZAJÓW

Nadzwyczaj ostro przeciwko zmasowanemu szerzeniu pornografii wystąpił ostatnio arcybiskup Maury z Reims. Jak wynika z tego wystąpienia, opublikowanego w miejscowej prasie, pornografia szeroką falą rozlała się z centrów i metropolii na tzw prowincję. Reims, miasto stukilkudziesięciotysięczne, znane raczej dotąd z surowszej niż Paryż obyczajowości, w tej chwili nie ustępuje stolicy w handlu „pornografią". „Ten przemysł — stwierdza arcybiskup — staje się coraz bardziej lukratywny. A spekulowanie na tej moralnej perwersji staje się odrażające i groźne tym bardziej, że głownie kieruje swoje oddziaływanie na młodzież".

Zdaniem arcybpa Mary jest to „prawdziwy narkotyk", który niszczy osobowość oraz degraduje w człowieku najpiękniejsze uczucia i cechy: miłość, altruizm, odpowiedzialność. Ograniczenie miłości do spraw seksu powoduje daleko idące konsekwencje społeczne, grożąc przede wszystkim rodzinie. Cóż — pyta arcybiskup — pomogą w tej sprawie kazania i nawoływania Kościoła, jeśli tak potężny mechanizm za tym stoi? Najgorszy kapitalizm inwestuje srodki finansowe na upowszechnienie tego zła, czerpiąc stąd ogromne korzyści. Nie pozwólmy w ten nikczemny sposób obezwładniać naszych ludzkich energii dla budowania lepszego świata jutra, nie gódźmy się na taki gwałt zadawany sumieniom" — kończy swój apel arcybiskup Maury.

ZGON MISJONARZA

W Lusace /Zambia/ zmarł polski misjonarz jezuita ks. Andrzej Żyłka. Pochodził z diecezji przemyskiej. W 1928 r. wstąpił do Zakonu Jezuitów w Starej Wsi. Studiował w Innsbrucku, Enghien i Lyonie, gdzie otrzymał święcenia kapłańskie. Jako kapelan wojskowy przebywał z polskimi oddziałami we Francji, Anglii, we Włoszech i na Bliskim Wschodzie. Po wojnie odbył dalsze studia, po czym w 1951 r. udał się na misje do Zambii. Od 1960 r. był przełożonym placówki misyjnej w Mpundle, gdzie prowadził prace przy budowie kościoła i klasztoru dla czarnych sióstr.

WYRÓŻNIENIE ARCBA. KOMINKA

W 1969 r. powołano, podczas trwania Synodu Biskupów, Radę Europejskich Konferencji Episkopatów. Obecnie na zjeździe w Rzymie delegaci 17 europejskich konferencji episkopatów wybrali prezydium, które zajmie się koordynacją podjętych prac. Przewodniczącym Prezydium Rady został **ks. arcybiskup Roger Etchegaray** z Marsylii, a jednym z dwoch wiceprzewodniczących został ks. arcybiskup Bolesław Kominek z Wrocławia.

POLSCY MISJONARZE ZA GRANICĄ

W ub. roku wyjechało z Polski do pracy misyjnej w różnych krajac 34 polskich misjonarzy i misjonarek. Spośród nich 16 misjonarzy podjęło pracę w krajach afrykańskich, 11 zaś w krajach Ameryki Południowej.

PRZERYWANIE CIĄŻY

Biskupi kanadyjscy sprzeciwiają się rozszerzeniu ustawy o przerywaniu ciąży. Na zebraniu plenarnym arcybiskup Ottawy Plourd oświadczył: „Rozumiemy ustawę rządu federalnego zezwalającą na przerwanie ciąży ze względów leczniczych, w pewnych wypadkach, ale sprzeciwiamy się szerszemu stosowaniu tej ustawy. Przerywanie ciąży jest zasadniczo problemem moralnym, nie zaś wyłącznie sprawą prawa cywilnego, zatem nie może być mowy o zezwoleniu na przerywanie ciąży „na żądanie". Z drugiej strony biskupi kanadyjscy postanowili złagodzić przepisy kościelne dotyczące małżeństw mieszanych. Katolik będzie mógł — za zezwoleniem biskupa swej diecezji — zawrzeć małżeństwo w innym kościele chrześcijańskim. Kościół katolicki Kanady uzna ważność takiego małżeństwa, jeżeli przygotowanie do tego było poważne i wystarczające.

SPSÓB NA MIGRENĘ

SPOSÓB LECZENIA MIGRENY znalazła slostra Filomena Earle. Pisze ona o tym w książce p.t. „Migrena", która wyszła w Londynie. Siostra Filomena jest zawodową pielęgniarką, ma stopień uniwersytecki z dietetyki i z medycznej technologii laboratoryjnej. Twierdzi ona, że środkiem skutecznym przeciw migrenie (dotąd medycyna nie zna takiego środka) jest bardzo starannie zachowywana dieta pod nadzorem lekarskim — bez węglowodanów i tłuszczów. Zastosowanie tej kuracji dało bardzo wysoki procent wyleczeń.

„NARODOWY SYNOD EKUMENICZNY"

Kościół ewangelicko-luterański w Holandii rozpoczął przygotowania do utworzenia „narodowego synodu ekumenicznego" z udziałem przedstawicieli wszystkich wyznań chrześcijańskich w tym kraju. W najbliższym czasie powołana zostanie komisja, która opracuje plan synodu ekumenicznego. Ponadto w tej sprawie prowadzone są rozmowy pomiędzy przedstawicielami wszystkich wyznań na najwyższym szczeblu. Celem tych rozmów jest zorientowanie się w możliwościach utworzenia czegoś w rodzaju federacji wyznań chrześcijańskich w Holandii, która prowadziłaby w pełni współpracę ekumeniczną. Szczególną wagę przywiązuje Kościół luterański do współpracy z Kościołem katolickim.

DUCHOWIEŃSTWO KATOLICKIE W PERU

Katolicki Ośrodek Informacyjny w Limie podaje, że w Peru pracuje obecnie 2.568 księży, w tym 991 pochodzenia miejscowego, a 1.577 pochodzi z zagranicy. Dane z roku 1901 wskazują, że wówczas tylko 17 procent 1.089 księży katolickich stanowili cudzoziemcy.

Rádio Cambijú Ltda.

ZYS - 27 - Kc/s - 1580 — A VOZ CATÓLICA DO PARANÁ

Boa música. Clube dos Sócios, Têrco em Família, Hora da Música Polonesa (aos domingos das 15 às 16 horas), Homenagens, Anúncios.

Avisos e Recados para Amigos.

ARAUCÁRIA — FONE: 109 — PARANÁ

WIEŚCI Z POLSKI

POLSKA NA TARGACH W LIPSKU

W Niemieckiej Republice Demokratycznej przebywała delegacja rządowa PRL z zastępcą prezesa Rady Ministrów E. Szyrem na czele. Uczestniczyła ona w otwarciu tegorocznych Targów w Lipsku, a następnie w Berlinie odbyły się obrady Prezydium Komitetu Współpracy Gospodarczej i Naukowo-Technicznej PRL — NRD. Wicepremier Szyr pozytywnie ocenił polską ekspozycję na Targach Lipskich, podkreślając, że stanowi ona jednocześnie ilustrację współpracy gospodarczej i naukowo-technicznej między Polską i NRD.

DZIEŁA KOPERNIKA W 3 WERSJACH JĘZYKOWYCH

Jeszcze w tym roku ukaże się pierwszy tom Dzieł Wszystkich "Opera Omnia" Mikołaja Kopernika, zawierający facsimile rękopisu podstawowego dzieła Wielkiego Astronoma — "De Revolutionibus". Wstęp napisał doc. dr J. Zathey z Krakowa. Tom pierwszy wydany będzie w trzech wersjach językowych: polskiej, łacińskiej i angielskiej.

Tom drugi Dzieł Wszystwich opracowiwany pod redakoją doc. dr J. Dobrzyskiego obejmie zweryfikowany tekst łaciński, "De Revolutionibus" oraz przekład na język polski wraz z komentarzami. Również ten tom ukaże się w wersji łacińskiej i angielskiej. Tom trzeci obejmie pozostałe pisma astronomiczne, ekonomiczne, literackie oraz listy Wikołaja Kopernika z komentarzami. Tom ten, również w trzech wersjach językowych, ma być wydany przed końcem 1972 roku.

Drugą serią wydawnictw naukowych przygotowywanych na rocnicę Kopernikowską są "Studia Copernicana", redagowane przez Pracownię Badań Kopernikańskich przy Zakładzie Historii Nauki i Techniki PAN. Tom pierwszy i drugi już się ukazały. W tomie pierwszym znalazły się prace prof. Aleksandra Birkenmajera z historii nauki i filozofii średniowiecza. W serii "Studia Copernicana" wyjdze ogółem 12 tomów.

Z okazji rocznicy Kopernikańskiej ukaże się też wiele wydawnictw popularno-naukowych. Towarzystwo Naukowe w Toruniu rozpoczęło edycję kilkunastu broszur. Książki o Koperniku przygotowuje "Wiedza Powszechna" i PWN. Wydawnictwo "Pojezierze" zamierza wydać monografię — przewodnik "Frombork" J. Sikorskiego. Przygotowywane są również wydawnictwa z zakresu beletrystyki dotyczącej Kopernika m. in. przez "Ludową Spółdzielnię Wydawniczą" i "Naszą Księgarnię". Inne wydawnictwa m.in. "Arkady", "Sport i Turystyka" zamierzają wydać albumy, przewodniki i foldery związane z 500 rocznicą urodzin M. Kopernika.

Całością tych spraw edytorskich zajmuje się Komisja Wydawnicza pod przewodnictwem prof. dr. Jerzego Bukowskiego, działająca jako agenda Komitetu Przygotowawczego Obchodów 500 Rocznicy Urodzin Mikołaja Kopernika.

POLSKA WYSTAWA W BERLINIE ZACHODNIM

Na Ratuszu zachodnioberlińskiej dzielnicy Wedding została otwarta wystawa dzieł sztuki artystów polskich. Gromadzi ona blisko 100 prac graficznych 15 autorów — głównie młodych przedstawicieli tego gatunku sztuki — i kilkanaście gobelinów wykonanych przez ośmiu artystów. Otwarcie wystawy zgromadziło reprezentantów świata kulturalnego Berlina zachodniego, szczególnie zaś słuchaczy wyższych uczelni artystycznych. Stała się onatakże wydarzeniem dla miejscowego środowiska polonijnego. Na uroczystość udostępnienia jej zwiedzającym przybyli m. in. członkowie kierownictwa władz dzielnicy Wedding. Obecni byli przedstawiciele Misji Wojskowej PRL w Berlinie zachodnim.

DARY NA ZAMEK KRÓLEWSKI

W Muzeum Narodowym w Warszawie złożył wizytę markiz Eugeniusz Kucharski, zamieszkały stale w Paryżu, który ofiarował ze swych zbiorów, na rzecz Zamku Królewskiego w Warszawie — biurko króla Stanisława Leszczy3skiego oraz dwa obrazy malowane przez jego przodka, znanego malarza z końca XVIII w., Aleksandra Kucharskiego. Jeden z obrazów przedstawia niedoszłego króla Francji Ludwika XVII, a drugi portret siostry Ludwika XVII.

E. Kucharski zwierdził wystawę "Zamek Królewski w Warszawie", zgłaszając na ręce prof. dr Stanisława Lorentza, możliwości znacznego rozszerzenia swego daru, by mógł wypełnić jedną z sal zamkowych. Poinformował, że zamierza w szczególności zakupywać obiekty związane z królem Stanisławem Leszczyńskim i królową Marią Leszczyńską, aby ofiarować je na Zamek.

"KRONIKA POLSKI" Z POCZĄTKÓW XVI W. ZNALEZIONA W SŁOWACJI

W najstarszej bibliotece słowackiej w Nitrze odnaleziono 2 z kolei książkę polską stanowiącą dla Słowacji swego rodzaju unikat. Tym razem jest to — "Kronika Polski" napisana w języku łacińskim. Pierwsza odnaleziona tu książka była wydrukowana w języku polskim i zawierała zbiór konstytucji i protokołów sejmowych z lat 1557-1659. "Kronika Polski" jest o całe stulecie starsza od pierwszej. Wydano ją w Krakowie w grudniu 1521 r. nakładem znanej drukarni Hieronima Wietora. Około 500-stronicowa "Kronika Polski" jest oprawiona w skórę, dlatego zachowała się w doskonałym stanie.

ZABICI, RANNI I ARESZTOWANI NA WYBRZEŻU

(FEI) — Pomimo upływu szeregu miesięcy od zajść grudniowych na Wybrzeżu pojawiają się ciągle jeszcze w prasie krajowej artykuły dotyczące tych wydarzeń. M. in. jak donosiło w szeregu audycji Radio Warszawa oraz radiostacje Wybrzeża również i na zebraniach załóg robotniczych padają głosy domagające się ujawnienia pełnej cyfry zabitych i rannych. Widocznie dane które Gierek podał na VIII plenum Komitetu Centralnego uważane są za zbyt niskie. Jak wiadomo twierdził on, że "w toku tragicznych zajść na Wybrzeżu zginęło lub zmarło z ran w szpitalach łącznie 45 osób". Gierek podał również, że rannych zostało 1165 osób, w tym 564 osoby cywilne, 531 funkcjonariuszy i ORMO-wców, 70 żołnierzy i oficerów. Liczby aresztowanych Gierek nie ujawnił.

Krakowskie "Życie Literackie" (nr 6) podało, że w dniach od 14 do 20 grudnia ub. roku w związku z wypadkami na Wybrzeżu aresztowano 2.989 osób, w tym robotnicy stanowili 65 proc., uczniowie — 13 proc., nigdzie nie pracujący 12 proc., inni — 10 proc. Tygodnik ten twierdzi, że do 18 stycznia zwolniono 2.483 osoby. W aresztach zatrzymano jakoby tylko 118 osób.

LUSTOSŁAWSKI NAGRODZONY

Kompozytor polski, Witold Lutosławski, otrzymał specjalną nagrodę prezydenta Republiki Francuskiej, „Grand Prix Ineternacional du Disque" za swą kompozycję „Livre pour orchestre". Pierwsze wykonanie tej symfonii odbyło się w Warszawie pod dyrekją Jana Krenza. Uroczystość wręczenia nagrody odbyla się w ministerstwie spraw zagranicznych w Paryżu.

LUDWIK GALLET

KAPITAN CZART
(PRZYGODY CYRANA DE BERGERAC)

Przełożył z francuskiego **Wiktor Gomulicki**

46)

— Nie zawsze można być szlachetnym, miła. Kiedy przez ohydne kłamstwo gubiłaś Manuela, gdzie była wówczas twoja delikatność?

— Wyjdź pan! — krzyknęła Zilla, z piersią dyszącą od gniewu — wyjdź pan, bo za nic nie ręczę!

Przy tych słowach pochwyciła sztylet o krótkim i szerokim ostrzu i błysnęła nim przed oczyma poety.

— Jedno draśnięcie tego ostrza — rzekła — sprowadza śmierć natychmiastową, gdyż broń ta jest natarta gwałtowną i zabijającą, jak piorun, trucizną. Z tym sztyletem w ręce nie obawiam się pańskich szpad. Po raz ostatni zatem rozkazuje panu: wyjdź stąd!

Cyrano uśmiechnął się i ruchem szybszym, niż myśl, ścisnął dłoń Zilli w prawej ręce, lewą zaś wyjął jej z palców lekko i zręcznie zatruty sztylet, który oddał Castillanowi.

— Widzisz, najdroższa — rzekł lekceważąco jak jest gniew twój dziecinnym. Usiądź, proszę cię spokojnie i nie przeszkadzaj nam. Gdybyś nie usłuchała, musiałbym związać cię, co, wierz mi, byłoby dla mnie prawdziwą przykrością; gdybyś zaś próbowała krzyczeć, byłbym zniewolony zakneblować ci usta, co dla dam jest rzeczą wielce nieprzyjemną.

Zilla, przekonana, upadła bezsilnie na stołek.

— A więc szukaj pan — jęknęła głosem zamierającym.

Nie spuszczając z oka Zilli, która z twarzą ukrytą w dłoniach, wsparła się o stół pełen książek, szklanych naczyń i przeróżnych drobnostek, i zdawała się nie zwracać najmniejszej uwagi na to, co się dokoła niej dzieje, Cyrano i Sulpicjusz zabrali się do wywracania i obszukiwania sprzętów, nie omijając ani jednej szparki, ani jednej fałdy, ani jednego załomu, gdzie można było podejrzewać kryjówkę.

Czynność ta pochłonęła niebawem całą ich uwagę.

Cyrano wyobrażał sobie co chwila, że znajduje się już u celu poszukiwań, a za każdym razem gdy spostrzegł zawód, siarczyste zaklęcia z ust mu się wyrywały.

Te wybuchy gniewu i niecierpliwości zdawały się nie obchodzić supełnie Zilli. Ale podczas gdy Cyrano dobywał ostatnich sił, aby dostać, bodajby z pod ziemi, przedmiot swych poszukiwań, prawa ręka Zilli, odjęta zwolna od czoła, wyciągnęła się na stół i pochwyciła leżący tam wąski skrawek papieru. Z tą samą ostrożnością sięgnęła po pióro i, umoczywszy je w czernidle, nakreśliła pośpiesznie na owym skrawku słów kilka. Zrobiwszy to, wsunęła papier do szklanej rurki, która znalazła się pod ręką, i wstała z miejsca w chwili, gdy Cyrano i Sulpicjusz, których poszukiwania były aż do tej chwili bezowocne, bliżyli się do stołu, aby przeszukać szuflady.

Na ruch, uczyniony przez cyganke, Cyrano, obawiający się nowej próby oporu, skierował na nią wzrok przenikliwy.

— Szukajcie, szukajcie! — rzekła ona z uległością dość podejrzaną. — Nie przeszkodzi wam to z pewnością, gdy ja zajmę się napowrót przerwaną robotą.

I jakby pewna zgóry przyzwolenia, podeszła do ogniska, umieszczonego w rogu komnaty, gdzie zabrała się natychmiast do swych dwuznacznych czynności.

— I owszem, Zillo — rzekł Cyrano. Jesteś teraz dziewczyną zupełnie rozsądną.

Zila uśmiechnęła się uprzejmie. Jednocześnie odsunęła ostrożnie blachę, zakrywającą powyżej ogniska otwór, który wychodził do szerokiego kanału, wspólnego wszystkim paleniskom w Domu Cyklopa.

Przez ten otwór, prawie natychmiast zasunięty, wyrzuciła szklaną rurkę z karteczką, i błyskawica triumfu zaświeciła w jej ustach, gdy usłyszała słaby brzęk szkła, tłukącego się na dole o kamienną płytę komina.

Zaraz się wyjaśni powód jej radości.

Usłyszawszy brzęk szkła tuż przy sobie, jeden z obdartusów, śpiących w izbie noclegowej, silny drągal o cerze bunatnej, wężlastych mięśniach i czuprynie skędzierzonej, jak runo na owcy, przyczołgał się pocichu do komina, pochwycił kartkę, która wypadła ze swej szklanej koperty i odczytał przy świetleó lampki, wiszącej u pułapu.

— Demonio! — mruknął siebie — śpieszyć się trzeba!

Poprawił na sobie łachmany, pchnął furtę i wybiegł na ulicę.

Była noc czarna. Drągal, wszystkich sił dobywając, popędził w stronę Nowego Mostu. Zbliżywszy się do rzeki, gwizdnął przeciągle, w pewien szczególny, umówiony widocznie sposób.

Takież samo gwizdnięcie odpowiedziało mu w pobliżu. Potem nieco dalej rozległo się drugie, po drugim trzecie, niebawem hasło to w coraz słabnącem echu dobiegło aż do przeciwnego brzegu rzeki.

C. d. n.

POLONIA ZAGRANICZNA

DANIA:

RZADKI GOŚĆ Z ARGENTYNY

W polskim ośrodku katolickim w Kopenhadze odbyło się spotkanie społeczności polskiej z misjonarzem O. Czesławem Stadurą, który od 5 lat przebywa w Argentynie. Serdeczne słowa powitania wygłosili ks. rektor Jan Szymaszek i ks. Andrzej Grzelak.

Okres pomilenijny spowodował większe niż doytchczas zainteresowanie się m. in. sprawami misji prowadzonych przez Ojców Redemptorystów na terenie Argentyny i od tego czasu tutejsi Polacy wspomagają ich w trudnej a czasem i niebezpiecznej pracy.

Widomym znakiem ciągłości tej współpracy było przybycie jednego z grupy 24 misjonarzy polskich pracujących w północnych prowincjach Argentyny. Przeszło godzinna prelekcja wzbogacona przeźroczami z terenów misyjnych była wielkim przeżyciem dla licznie zebranych Polaków.

O. Stadura mówił o zasłużonych misjonarzach jak np. o nieżyjącym już O. Stanisławie Misiaszku który w czasie 50 lat kapłaństwa przez lat 30 był na misjach w Brazylii i Argentynie. Mówił o obecnym weteranie tamtejszych misji O. Tadeuszu Literze mającym za sobą już 30 lat pracy i innych. Ale przede wszystkim mówił o ludności tubylczej, o Indianach, o Polakach których jest tam 250 tys. jednak żyjących w dużym rozproszeniu na terenie większym dziesięciokrotnie od Polski, o przebogatej florze i faunie, o warunkach mieszkalnych i stopie życiowej, o uznaniu dla wkładu Polaków w kraju osiedlenia, o budownictwie sakralnym i świeckim, o warunkach klimatycznych oraz wielu, wielu innych problemach ciekawych, czasem smutnych...

Młodzież entuzjastycznie przyjmuje każdą nową myśl, a perspektywa wyjazdu na 2-tygodniowe występy szczególnie uśmiecha się młodym miłośnikom tańca. Nie przeszkadza nawet fakt, że częściowo trzeba będzie zapłacić za ten wyjazd.

Pan H. Duszyński, znany na terenie Adelajdy, były uczeń p. Mordwinowa, zgodził się uczyć młodzież wspólnie z p. Mordwinowem, który z uwagi na swój stan zdrowia na razie będzie musiał ograniczyć się do instrukcji i wskazówek. Widać, że u tej młodzieży nie ma przymusu, jest chęć, chce tańczyć i to jest najważniejsze.

I pomyśleć, że Zespół ten nie ma specjalnego zarządu, opiekunów, ma tylko wymagającą adelajdzką publiczność. Zarząd to Dora i Władek Rogowscy, którym doraźnie pomagają, rodzice tańczącej młodzieży: p. E. Jakubowicz, p. N. Juchniewicz, p. Samcewicz, pp. Stefanikowie, p. Szlązak i kilku innych

KANADA

DAR DLA BIBLIOTEKI UNIWERSYTETU W EDMONTONIE

W Bibliotece Uniwersytetu Alberty w Edmontonie odbyła się uroczystość przekazania jej 182 książek polskich i o Polsce w języku angielskim i polskim. Dar przekazał przedstawiciel Komitetu Kulturalnego Kongresu Polonii Kanadyjskiej prowincji Alberta — gen. Romuald Wolikowski na ręce prorektora — dr. Henry Kreisela i dyrektora biblioteki Burce Peela. W swym przemówieniu gen. Wolikowski wyraził radość, że obecnie około 15 profesorów i innych pracowników naukowych polskiego pochodzenia wykłada na różnych wydziałach uniwersytetu w Edmontonie, gdy 10 lat temu było ich zaledwie trzech. Prorektor Kreisel, dziękując Kongresowi za prezent, wspomniał, iż jest związany z kulturą polską przez swą matkę, która była w niej wychowana i mówiła po polsku. Wśród przekazanych książek, które zaopatrzono w Ex Libris z podobizną Kopernika była m.in. "Kronika" Długosza i "Psałterz Floriański" oarz kopia atlasu Uniwersytetu Oxfordzkiego z 1680 r., w którym potwierdzone jest polskie pochodzenie Kopernika. W ciągu ostatnich 10 lat był to już trzeci tego rodzaju dar dzięki czemu uniwersytet posiada łącznie 440 książek poświęconych problematyce polskiej, podczas gdy 13 — 14 lat temu po parodniowych poszukiwaniach znaleziono ich w bibliotece uniwersyteckiej 5. Obecnie Sekcja Kulturalna KPK prowincji Alberta przygotowuje 100 książek o Polsce w języku polskim i angielskim dla nowo-organizowanego Uniwersytetu w Letbridge oraz kilkanaście książek dla biblioteki Domu Polskiego w Edmontonie.

FRANCJA

MIOTACZE POLSKIEGO POCHODZENIA W PÓŁNOCNEJ FRANCJI

Coraz częściej pojawiają się na łamach lokalnej i stołecznej prasy francuskiej nazwiska Henri Warczygłowy, Francisa Nowackiego, Henri Andrzejewskiego, Claude Jorka, Jean-Pierre Marszałka i Stanisława Jędrzejewskiego. Sprawozdawcy sportowi widzą w nich "materiał" na mistrzów. Największą przyszłość wróżą Henrykowi Warczygłowie. Wszyscy ci sportowcy pochodzą z Bruay-en-Artois "departament Pas de Calais" bądź z okolicznych miasteczek górniczych. Są oni jeszcze bardzo młodzi, wszyscy należą do klubu Union Sportive Bruaysienne i wszyscy są miotaczami. Warczygłowa i Nowacki uprawiają rzut młotem; Andrzejewski i Jorka są oszczepnikami "Andrzejewski jest nawet mistrzem Francji w kategorii juniorów w tej dyscyplinie"; Marszałek jest dyskobolem a Jędrzejewski miotaczem kuli. Wraz z sześcioma kolegami rodowitymi Francuzami zdobyli oni w ub. roku drużynowe mistrzostwo Francji w rzucie młotem, oszczepem, dyskiem i kulą. Drugie miejsce w tej konkurencji uzyskała na zeszłorocznich mistrzostwach drużyna klubu "L'Etoile" z Oignies "dep. Pas de Calais". W tej ekipie jest wielu miotaczy polskiego pochodzenia: Jan Kaczor, Guy Drut, Bernard Turbański i Rene Gruchała — mistrz Francji w rzucie dyskiem i młotem w kategorii "Kadetów". Są oni godnymi następcami takich miotaczy jak Kasperski, Jasiek, Melerowicz, którzy razem ze swymi kolegami Francuzami uczynili "L'Etoile" klubem znanym w całej Francji.

AUSTRALIA

ZESPÓŁ ŚPIEWU I TAŃCA "TATRY"

Ambitne są plany Polskiego Zespołu Muzyki Śpiewu i Tańca "Tatry" na rok bieżący. Opracowanie nowych tańców, nowe stroje, zmiany w chórze Łowiczanek, stworzenie duetu i wyjazd na dwutygodniowe występy w innych miastach Australii, to w ogólnym zarysie program pracy na 1971 rok.

DZIAŁ POETYCKI

pod kierunkiem Stefana Czaplińskiego

Ognisko Harcerskie

Gdy zmrok dzień podcina, jak drzewo toporem,
na leśnej polanie-z beztroskim humorem
gromadka harcerzy - braterskie kolisko
miłości harcerskiej rozpala ognisko.

Śpiewają, a las im dodaje oddechu,
żartują-aż las się zanosi od śmiechu...
I dziwią się drzewa szelestem listowia
z harcerskiej radości, pogody i zdrowia.

Ognisko dogasa i kończą się harce
piosenek i żartów zabrakło w śpiżarce...
Ostatnia piosenka zastyga na ustach
jak popiół, co został w ognisku po chrustach.

Śpiewali-bratersko związani za ręce,
a hymn modlitewny w tej dziwnej piosence
zespolił ich serca-i mocno, i blisko...
I tak pożegnali harcerskie ognisko.

Odeszli-a lasy, co śpiewu słuchały,
harcerskich piosenek nauczyć się chciały
szumiały je dęby, nuciły je klony
aż drzewom od śpiewu zachrypły korony.

I nawet ta wierzba, co rosła nad wodą,
przez łzy wyśpiewała swoją przeszłość młodą,
a w końcu westchnęła i rzekła pogodnie
"Jeszcze są dziś ludzie, którzy żyją zgodnie".

1970 FRANCISZEK LACHOCKI

OBJAŚNIENIA

Powyższy wiersz ukazał się w zbiorku poezji pt. "Gniazda Jaskółcze" Franciszka Lachockiego ze Stanów Zjednoczonych. Streścimy poniżej wywody autora na temat harcerstwa:

Zostawiona samopas młodzież, popychana zasobami młodzieńczej energii, wyżywa się w złym kierunku, łamie podstawy prawa, niszczy mienie, burzy zasady moralne, po prostu działa wbrew zdrowemu rozsądkowi. Przyczyną tego stanu jest niewłaściwe wychowanie młodzieży, alto brak odpowiedniego wychowania w początkowym okresie młodocianego wieku, czyli od 4-5 lat do mniej więcej 15-roku życia; drzewko trzeba formować póki młode i giętkie, a nie wtedy gdy pień już zdrewnieje. W dzisiejszych czasach wpływ na wychowanie dzieci ze strony kieru, rodziny, szkoły z różnych powodów okazuje się niewystarczającym i dlatego należy użyć wszelkich wysiłków, by młode pokolenie poddać dobroczynnemu wpływowi HARCERSTWA, czyli skautingu. Ruch ten zapoczątkowany 70 lat temu przez Anglika Baden-Powell, szybko się rozwinął i dziś obejmuje prawie cały świat. W Polsce nazwano go harcerstwem 60 lat temu i tam objął on kraj wartkim strumieniem znacznie szybciej niż gdzie indziej. Jako podstawowy warunek przyjęto, że harcerz - to człowiek ideowy, pracujący nad sobą ku chwale Boga i na pożytek ojczyzny i całej ludzkości. Harcerstwo jako organizacja jest atrakcyjna i dlatego wiąże i zespala młodzież bardziej niż jakakolwiek inna organizacja młodzieżowa. Obok normalnych zajęć harcerzy: zbiórek, odpraw, wycieczek i prób sprawności, główną atrakcją są obozy letnie, gdzie pod opieką starszych harcerzy młodzież hartuje się fizycznie i zaprawia w samodzielności. Sami urządzają sobie obóz, sami przyrządzają sobie potrawy, utrzymują czystość i porządek. Obóz ma opiekę sanitarną, pocztę i łączność ze światem. Wyrabia to charakter i pomnaża umiejętności, które każdemu człowiekowi w życiu mogą się przydać. Czas wolny od "zajęć" harcerze na obozie poświęcają na gry, zabawy i inne rozrywki, ukoronowaniem których jest wieczorne "ognisko".

Harcerstwo wszczepia swym członkom moralne podstawy współżycia, rozbudowuje tężyznę fizyczną i pobudza do aktywności kielkującą w każdym człowieku dobroć. Młodzież potrzebuje organizacyjnego działania dla wyżycia drzemiącej w młodym organiźmie energii, a gdy nie znajdzie organizacji godziwej, tworzy samorzutnie taką organizację, jaką jej ktoś w złej woli podrzuci. Dzieje się to ze szkodą dla młodzieży, a pośrednio dla starszych.

Wydaje się, że nie od rzeczy byłoby uczcić 100-letnią rocznicę polskiej emigracji do Brazylii stworzeniem nowym zastępów harcerskich. Przykład nam daje harcerstwo w S. Paulo, którego dotychczasowe osiągnięcia mogą posłużyć za wzór.

Warsztat mechaniczny

MIECZYSŁAW WŁODARCZYK

Specjalista do naprawy traktorów "URSUS". Naprawa narzędzi i maszyn rolniczych. Sprzedaż i kupno wszelkich maszyn i motorów.

Adres: Rua Ten. Francisco Ferreira de Souza — Nr. 650, Caixa P. 2890.

Vila Hauer — Curitiba.

KĄCIK RODZINNY:

Szanujmy Starszych!

Ważnym i aktualnym zagadnieniem jest dziś problem stosunku młodszych do starszych. Długie życie jest z jednej strony błogosławieństwem Bożym, powiada bowiem Psalmista: "Starość jest w łaski bogata". Ale z drugiej strony długie życie staje się nieraz uciążliwym krzyżem. Mówi ten sam Psalmista: "Dni moje nikną jak cień, a ja usycham jak trawa".

Starości imię jest często smutne. Lata podeszłe przynoszą ze sobą ubytek sił i sprawności fizycznych a nieraz i psychicznych i przypominają człowiekowi prawdę, że nieuchronnie zbliża się kres jego życia.

Starości imię jest często smutne, bo młodzi, którzy tyle otrzymali od starszych, dają często odczuć, że ludzie starzy są dla nich ciężarem lub przeszkodą. A przecież w chrześcijańskim ujęciu imię starości winno być radosne, a sama starość pogodna i promienna. Jest wprawdzie starość jesienią życia, ale jesień to nie tylko czas poprzedzający zimę, lecz również — i to na pierwszym miejscu — czas zbierania owoców całorocznej pracy i radości z osiągniętych wyników.

Wy, którzyście już przeżyli swe młode lata, mimo zakończenia zawodowej pracy, mimo przejścia na emeryturą, nie stoicie na marginesie życia. Jesteście jeszcze potrzebni i pożyteczni — zwłaszcza dla swoich najbliższych i dla kościoła. Życzymy Wam wiele sił, zdrowia i pogody ducha, życzymy Wam wiele radości z osiągnięć życiowych, z poczucia dobrze spełnionego obowiązku i ze świadomości uczciwie przeżytych lat. A gdy wasza starość będzie trudna, przypomnijcie sobie słowa Chrystusowe: „Jeśli kto chce iść za mną, niechaj weźmie krzyż swój".

Młodszym zaś przypominamy dziś słowa Księgi wapłańskiej: "Przed siwą głową powstań i czcij osobę starszego", a także słowa Pana Jezusa: „Coście uczynili jednym z tych braci najmniejszych, mnieście uczynili". Żyjecie z pracy i poświęcenia starszych, zwłaszcza ojca i matki, którzy dziś są już może zgrzybiałymi staruszkami. Czy nie mają żalu do was, czy nie płaczą z waszego powodu? Pamiętajcie o nich, szanujcie ich, szanujcie wszystkich starszych, abyście i wy w swej przyszłej starości doznawali szacunku od młodszych. Wam przekazujemy dziś gorącą prośbę: Więcej serca dla starszych!

(Antoni Baraniak, Arcybiskup Poznański)

Wychowanie chrześcijańskie

Zmienne i niezmienne elementy w wychowaniu chrześc., taka jest myśl przewodnia wywiadu, jakiego udzielił prefekt Kongregacji Nauczania Katolickiego kard. Gabriel Garonne włoskiemu pismu „Il Popolo".

Kardynał stwierdził więc, że w wychowaniu chrześcijańskim są pewne stałe wartości, co do których istnieje zawsze jednakowa ocena. „Trzeba oddzielić w tej dziedzinie to, co jest niezmienne, od tego wszystkiego, co stanowi przedmiot swobody wyboru. W skład tego ostatniego wchodzą pewne wartości i pojęcia, stanowiące zwykłą konwencję którą można i niekiedy trzeba odrzucić".

Wychowanie chrześcijańskie d l a t e g o musi uwzględniać rzeczywistość społeczną, w jakiej jest pełnione. Stąd nie można mówić o tym wychowaniu dzisiaj, nie uwzględniając zjawiska powszechnego kryzysu autorytetu, nie rozumiejąc istoty kryzysu metod wychowania. Kard. Garonne odrzucił jako fałszywe dwie skrajne metody wychowawcze: zarówno metodę uznającą tylko środki techniczne w procesie wychowawczym, jak i metodę polegającą na uznawaniu pewnych idei intelektualnych, moralnych i religijnych, które wpaja się wychowankom, przy równoczesnym niedocenianiu pomocy technicznych w pracy wychowawczej.

Podkreślając potrzebę kształcenia samodzielności u wychowanków kard. Garonne stwierdził, że dawne metody wychowawcze nie sprzyjały rozwijaniu samodzielności myślenia, które tak potrzebne jest dzisiaj wiernym żyjącym w społeczeństwie nowoczesnym, gdzie częściej trzeba podejmować własne decyzje.

W ostatniej części wywiadu kard. Garonne podkreślił znaczenie środków społecznego przekazywania myśli w procesie wychowania, uznając je za element konieczny i istotny.

KUCHNIA POLSKA

MAKARON Z MIĘSEM

300 gr. makaronu ugotować w osolonej wodzie. Odcedzić. 150 gr. chudego, gotowanego mięsa posiekać lub zemleć przez maszynkę. Rondel wysmarować margaryną (łyżeczka), obsypać tartą bułeczką i układać warstwami; makaron, mięso, na wierzchu makaron. Zalać szklanką mleka. Zapiec w piekarniku aż się lekko ozłoci.

(Dla chorych na wątrobę — ugotować na parze, a nie zapiekać).

Rodzaje białaczki

Obie formy tej choroby miały jeszcze do niedawna opinię nieuleczalnych, tym bardziej, że pochodzenie choroby było prawie zawsze niemożliwe do ustalenia.

Podejrzewano nawet, że bujanie białaczkowe, wyrażające się katastrofalnym odwróceniem stosunku białych i czerwonych ciałek krwi jest wynikiem akcji nowotworów.

Obecnie rozróżniamy białaczki: szpikową i limfatyczną, z których każda może przebiegać w formie ostrej lub przewlekłej.

Białaczka szpikowa (myclosis) charakteryzuje się bladością, wychudzeniem, skórą suchą, niekiedy wysypkami lub objawami skazy krwotocznej. Śledziona jest powiększona, czasem nawet bardzo znacznie, podobnie jak powiększona jest i wątroba, węzły chłonne małe lub powiększone nieznacznie, migdałki przeważnie duże, temperatura dość często podwyższona.

Białaczka limfatyczna (lymphadenosis) w objawach nieznacznie się różni od białaczki szpikowej, dopiero w późniejszym przebiegu występuje mniej lub więcej ciężka niedokrwistość, aż wreszcie analiza krwi może wykazać zdecydowanie, że mamy tu do czynienia z białaczką. Silne powiększenie węzłów chłonnych obwodowych, nieznaczne powiększenie śledziony i wątroby, nacieki limfatyczne w skórze oraz na błonach śluzowych — nie zawsze występują w białaczce limfatycznej tak wyraźnie, jak w białaczce szpikowej.

Obie formy białaczki trzeba leczyć długo. Do wyżywienia wprowadzamy surówki, co do których jesteśmy pewni, że nie pochodzą ze szklarni lecz z uprawy polowej: kapusta kiszona, marchew, ogórki, owoce, pomidory i inne w zimie z mrożonek, w lecie z pola, w zimie z dodatkiem chrzanu — powinny stanowić poważną pozycję w diecie dziennej.

Bardzo w s k a z a n e są kąpiele słoneczne lub naświetlanie lampą kwarcową. Leczenie obu form białaczki trwa bardzo często dość długo, gdyż niejednokrotnie trzeba doprowadzić do całkowitej wymiany krwi w organizmie po usunięciu przyczyn, z których ta lub inna forma białaczki powstała. Ale puszczanie krwi własnej i przetaczanie choremu cudzej bardzo rzadko daje dobry rezultat.

Uśmiechnij się...

MYŚLIWY

Kapitan Bomba był zapalonym myśliwym i lubił opowiadać znajomym swoje niezwykłe przygody.

— Pewnego razu w Afryce przyszło mi nocować pod drzewem w dżungli. I wyobraźcie sobie, lew podkradł się tak blisko z tyłu, że poczułem jego oddech na szyi.

— I co pan wtedy zrobił?

— Podniosłem kołnierz!

RACHUNEK TEŚCIOWI

W okresie miodowego miesiąca Mary rozbolał ząb i mąż udał się z nią do dentysty. Lekarz po obejrzeniu chorego zęba oświadczył, że trzeba było go rok temu usunąć.

— Rok temu! — zawołał z radością młody małżonek. — To w takim razie proszę rachunek przedstawić mojemu teściowi.

WYPOWIEDŹ WYCHOWAWCY

„Rodzice mają dziwne pomysły. Na przykład kupują dziecku bębem i dając mu go, surowo przykazują:

— Baw się, mój synku, ale nie rób hałasu".

Paczki PEKAO DO POLSKI

Najtaniej, najszybciej i najsprawniej otrzyma Rodzina i Przyjaciele w Polsce

POMOC

przez **PACZKI PEKAO tak zw. "DO WYBORU" oraz PACZKI SPECYFIKOWANE wg. katalogu.**

PEKAO posiada Paczki: żywnościowe, ze świeżymi owocami, słodyczami, upominkami dla Pań, Panów i Dzieci, maszyny do szycia, maszyny dziewiarskie, lodówki, sprzęt motorowy tj. samochody, motocykle, opony, materiały budowlane, włókiennicze, inwentarz żywy, tj. krowy, świnie. Węgiel, koks, meble i wiele innych rzeczy...

Tylko Paczki PEKAO wolne od cła

WIELKI ASORTYMENT LEKARSTW AMERYKAŃSKICH

GOTOWE DO ODBIORU APARTAMENTY I DOMKI

NOWA WIELKA ZNIŻKA SAMOCHODÓW Prod. POLSKIEJ

1)	art. 20038	"Fiat 125 P" 1300 cm.	$ 1.500
2)	" 20048	"Fiat 125 P" 1500 cm.	$ 1.650
3)	" 20008	"Warszawa 223"	$ 1.400
4)	" 20028	"Warszawa 224"	$ 1.400
5)	" 20148	"Warszawa Combi 223"	$ 1.550
6)	" 20024	"SKODA S100"	$ 1.370
7)	" 20124	"Wartburg de Luxe"	$ 1.470

Po informacje i Katalogi należy zgłaszać się do:

PRZEDSTAWICIELKI Upoważnionej przez PEKAO New York,

p. Haliny BERGMAN,

SÃO PAULO

Caixa Postal N.º 5127 — Tel.: 220-39-65

PACZKI DO POLSKI

Albo do ROSJI

PRZEZ

PEKAO - WARSZAWA

ALBO

V/O. VNESHPOSYLTORG MOSKWA

ALBO

TAZAB & Co., Ltd., LONDON

"AHAT" - Desp. e Represent. Ltda.,

S. Paulo

Praça da Sé, 399 — 1.º andar — Conjunto 108

Caixa Postal, 3950 — Telefone: 36-5288

"ANAIS" STULECIA

Podaje się do wiadomości zainteresowanych, że wyszedł z druku drugi numer "ANAIS DA COMUNIDADE BRASILEIRO-POLONESA", wydany przez Superintendencję Stulecia Osadnictwa Polskiego w Paranie, w języku portugalskim, zawierający materiały historyczne, tyczące się naszego osadnictwa w Paranie.

UWAGA: Już się ukazał trzeci tom. Cena Cr$ 20,00.

"ANAIS" znajdują się do nabycia pod następującymi adresami:

Redação do Jornal "Lud", Al. Cabral, 846.

Sociedade União Juventus, Rua Carlos de Carvalho, 575 - Curitiba.

INDICADOR PROFISSIONAL

Lekarze:

DR. LUDOVICO RYDYGIER

MÉDICO

Estágio Hospitalar de 4 anos nos Estados Unidos. — Cursos de Especialização na New York Polyclinic Medical and Hospital —

Consultório: Rua Barão do Rio Branco, 63 - Fone: 23-8494 — 14.º andar — Conjunto, 1411 — Edifício Barão do Rio Branco.

Residência: Rua do Herval, 182 — Fone: 22-5473

CURITIBA — PARANÁ

DR. AUGUSTO KISZKA

Clínica Médico Cirúrgica

Médico do Hospital Bom Jesus
Médico da Pref. Municipal.

A T E N D E :

Hospital: das 8 às 12 horas.

Consultório: Rua D. Pedro II, 829 — das 15 às 18 horas.

PONTA GROSSA — PARANÁ

DR GABRIEL NOWICKI

Dyplom Uniwersytetu Paryskiego. — Były Profesor Uniwersytetu Parańskiego.

Po powrocie z Europy przyjmuje w *Farmácia Stelfeld,* Praça Tiradentes, 53 od godziny 9-tej do 13-tej.

Choroby ogólne. — Specjalność schorzenia nerek i dróg moczowych.

Rezyd.: Ébano Pereira, 322

DR WINCENTY FLENIK

Godziny przyjęć: od 8 do 11 i od 2 do 6. **Rua Voluntários da Pátria, 620 — Curitiba**

DR. NEWTON MAIEWSKI

Cirurgião Dentista

Extrações e dentaduras
e m 6 h o r a s

Marechal Deodoro, 211 — 17.º andar - Fone: 23-4650

Res.: 23-0200

Edifício BRADESCO

C U R I T I B A

DR STANISŁAW PUCHALA

CIRURGIÃO — DENTISTA

CONSULTÓRIO

Av. Ipiranga, 877 — 1.º andar — Sala 116 — Tel.: 35-0839

S A O P A U L O

Szpitale:

Prevenção do Câncer Ginecológico

Exames com hora marcada

Fone: 22-2222

CASA DE SAÚDE DR MOYSÉS PACIORNIK

Rua Lourenço Pinto, 83

CURITIBA — PARANÁ

DR. RENATO CÉSAR DA ROCHA — MÉDICO

Clínica Geral — Partos — Operações
Moléstias de Senhoras

C. — Edifício Barão do Rio Branco — Rua Barão do Rio Branco, 63 — 11.º andar — Conjuntos, 1105/1106 — Telefone: 23-9522 — Ramais, 234 — 235 — Residência: Rua Ubaldino do Amaral, 962 — Fone: 23:8890 — Curitiba.

Adwokaci:

DR LUCJAN KASPSZAK

Pça. Osório, 45 . 1.º and. 105
Telefon: 23-8944 - Curitiba

Załatwia inwentarze, ściąga wszelkie płatności, przeprowadza usuwanie lokatorów, broni sądownie w jakichkolwiek sprawach kryminalnych.

Mówi się po polsku

DR EDWARD ŻELAK

Załatwia sprawy cywilne, handlowe, kryminalne, robotnicze i naturalizacje. Przeprowadza inwentarze.

Rua Emiliano Perneta n.º 10 — 4 piętro - Conj. 401 (Esq. Pr. Zacarias) - Edifício Quinco - CURITIBA

DR LEOPOLDO ANTÔNIO SOKOŁOWSKI

Sprawy cáwilne, kryminalne, inwentarze itd.

Praça Presidente Getúlio Vargas, 68
Tel.: 173 - S. José dos Pinhais - Pr.

PAULO FILIPAK

ADVOGADO

Causas cíveis e comerciais. Inventários da Capital e do Interior. Horário: 9.30 - 11.00 e das 16 às 18 hs.

Rua Cândido Lopes, 205 — 2.º andar — CURITIBA — PR.

FELIKS GOLAS

CONTADOR

Registro de firmas na Junta Comercial, contratos, distratos; declarações do impôsto de renda. Serviços de contabilidade em geral.

HISTÓRIA DA POLÔNIA

242)

J. FICINSKI

De uma hora para outra, após o traiçoeiro ataque da URSS, a situação tornara-se desesperadora. Qualquer concepção de uma contra-ofensiva anti-alemã fôra reduzida à impossibilidade física. Era o fim da resistência militarmente organizada e o começo da trágica compreensão da completa derrota.

Nesta catastrófica contingência, as derradeiras ordens do Mal. Rydz-Smigly, emitidas na noite do dia 17, foram no sentido de as tropas sob as ordnes do Gal. Kutrzeba resistirem até a derradeira possibilidade na defesa de Modlin e de Varsóvia e de que o resto do Exército polonês forçasse a passagem para alcançar a Roménia e a Hungria a fim de evitar a destruição e a captura por alemães ou pelas tropas da URSS que avançavam pelo Sul com intenção de cortar justamente esta possibilidade de salvação do resto do arrojado Exército polonês, predestinado para futuras lutas, em tôdas frentes que seriam abertas pelos Aliados, nas quais cobrir-se-ia de imorredoura glória nas páginas da temeridade de um Povo.

Apesar dessas ordens, a luta contra dois monstruosos invasores aliados na rapina de uma Nação, durara ainda 18 dias: Gdynia resistira obstinadamente até o dia 19; no dia 22 de setembro, após cinco dias de tenaz resistência contra exércitos alemão e russo, Modlin caiu em 30 de setembro e a heróica Varsóvia, que desde o dia 9 de setembro susteve o avanço de todo um exército alemão, sòmente no dia 28, três semanas depois, capitulou em ruínas, coberta de escombros; o Gal. Sosnkowski viu seu Grupo Operacional colocado entre fogos russo e alemão e dizimado no dia 21 de setembro; o Gal. Piskor com quatro Divisões, uma Brigada de Cavalaria e um Regimento Motorizado do Cel. Rowacki, atacou a massa do exército alemão, tentando atravessar as linhas do inimigo em direção do Sul. Após cinco dias de sangrenta batalha, os remanescentes de suas tropas, sem munição e completamente dizimadas, depuseram as armas no dia 23; o Grupo Operacional do Gal. Domb-Biernacki, cêrca de 5 Divisões e algumas Brigadas de Cavalaria, juntamente com o Grupo do Gal. Anders, centra-atacaram, no dia 21 de setembro, na região Chelm-Zamosc-Tomaszow. A tenaz e sangrenta batalha durara até o dia 24 de setembro. Os sobreviventes dos Grupos dizimados resistiram ainda durante 48 horas, até serem dominados e, parcialmente, aprisionados. Parte do Grupo do Gal. Anders conseguiu atravessar o cêrco alemão, tentando alcançar a fronteira, de acôrdo com as ordens de Rydz-Smigly mas, no dia 27 foi interceptado pelos russos. Após luta desesperada, finda a munição, o Gal. Anders dispersou os remanescentes do seu Grupo com ordens para que cada um de per si procurasse refugiar-se na Roménia ou na Hungria. Êle próprio, acompanhado de pequeno grupo de homens, conseguiu alcançar Tuki, onde foi cercado por tropas russas e aprisionado, após ficar gravemente ferido. O Grupo do Gal. Eleberg, 2 Divisões e alguns Regimentos de Cavalaria, recuando de Wladowa em direção à Varsóvia, sempre empenhado em luta contra alemães e russos, conseguiu chegar à região Radzyn-Kock, onde foi interceptado por nova massa de tropas alemãs. Seguiu-se uma sangrenta batalha de três dias, no fim dos quais, esgotada a munição, capitulou no dia 5 de outubro, ante a aproximação das hordas russas.

Era o fim da temerária e obstinada resistência dos poloneses que, durante a heróica e sangrenta Campanha de Setembro de 1939, esvaindo-se em sangue, lutando impàvidamente, sòzinhos e abandonados, durante cinco históricas semanas contra dois fortíssimos invasores, enfrentaram as mais modernas e potentes fôrças armadas do mundo de então.

Esta, em suma, é a descrição da tenaz e temerária resistência do Exército polonês no decorrer da catastrófica Campanha de Setembro, quão diferente da capitulação da França, um ano depois, cujo magnífico e bem preparado exército, depôs as armas após uma semana de batalha.

Enquanto se desenrolavam as lutas no terceiro dia da Invasão, o Mal. Rydz-Smigly tinha recomendado ao Premier Skladkowski a preparação da transferência do Governo para fora da Capital. No dia 4, o Premier ordenara a evacuação dos Arquivos, de todos os Ministérios, do Senado, da Assembléia Legislativa e de órgãos mais importantes, distribuindo-os por diversas localidades: Lublin, Nalencz, Kazimierz, Zamosc e Tomaszow. Entretanto, diante da fulminante mobilidade da "blitzkrieg", êstes Departamentos governamentais foram ficando transferidos para localidades mais afastadas: na Wolynia, Luck, Rowno, Dubno e Krzemieniec.

O Presidente Moscicki e o Mal. Rydz-Smigly permaneceram na Capital: o primeiro numa vila suburbana e o último num abrigo provisório, no qual instalou seu Q.G.

Na noite de 6-7, premido pela proximidade de Tanques alemães que encontravam-se já perto de Raszyn, Rydz-Smigly transferiu seu Q.G. para Brzesc, para onde acompanhou-o o Ministro Beck. O Presidente mudou-se para Olyki, onde instalou-se na residência do Príncipe Radziwill.

No dia 11 o Mal. Rydz-Smigly transferiu novamente seu Q.G. para Mlynow, mas, na conferência com o Presidente e o Ministro Beck, fôra prevista a conveniência da imediata transferência dos Chefes do Govêrno para as proximidades da fronteira romena.

Efetivamente, na noite de 13-14 o Mal. Rydz-Smigly transportou as autoridades governamentais mais para o Sul. O Presidente estabeleceu-se em Zalucze, o Q.G. do Marechal ficou em Kolomyya e o Ministro Beck em Kuty.

Alguns dias depois, quando rugiam sangrentas batalhas por todos os recantos do País, cogitou-se sèriamente da imperiosa necessidade do Govêrno abandonar o Território Nacional, seguindo o precedente belga de 1914. Com o estabelecimento do Govêrno Extraterritorial, o esmagamento militar da Polônia pelo exército invasor de Hitler não representaria uma derrocada da Nação polonesa, mas, sim, apenas a primeira batalha ganha pelos alemães na 2a. Guerra Mundial.

(C. d. n.)

Paulo Müller, Filhos & Cia. Ltda.

Rua Dr. Murici, 835 — FONES: 22-8307 e 23-3514

CURITIBA — PARANÁ

PARA O DIA DAS MÃES

Aproveite o seu crédito, comprando na loja de PAULO MULLER, FILHOS & CIA LTDA., os seguintes artigos: rádios, televisores, geladeiras, móveis de fórmica, poltronas, sofás-camas, fogões a gás e a lenha, artigos para copa e cozinha, aluminios PANEX, prataria, cristais da CHECOSLOVÁQUIA, ALEMANHA E POLONIA, porcelanas, faqueiros de aço inox, e de prata, materiais elétro-domésticos e uma imensidade de artigos para presentes.

Não deixe para o último momento, aproveite comprar cristais IMPORTADOS, e artigos para presentes, temos grande variedade.

PAULO MULLER, FILHOS & CIA. LTDA. — Fone: 22-8307

Kącik Młodzieżowy

DZIAŁ ZESPOŁU IM. MATKI BOSKIEJ CZĘSTOCHOWSKIEJ

Dzień dobry, droga Młodzieży!

NA DZIEŃ MATKI

Nie wiem, czy wpatrzyć się w słońce
By światła zaczerpnąć i ciepła,
Czy też w goryczy maczać swe pióro,
By pisać o tobie — Matko dzisiejsza.

Bóg Cię postawił na piedestale,
Wokoło ciebie obracał się świat,
Uczyłaś dziatki — wiarę wpajałaś,
Twe kroki znaczył — miłości ślad.

I byłaś Matko — poetów natchnieniem,
Uczeni przed tową schylali skroń,
Dźwignią serc byłaś — podporą narodów,
Ziarna pokoju siała twa dłoń.

Aż przyszedł dzień — dla ludzkości fatalny;
I postęp bezbożny — zburzył twój tron,
Psychologowie i niegodnie rządzący
Uderzyli w rodzinę — jak piorunowy grom.

Już czcić nie trzeba — ni ojca ni matki,
Świat nie wymaga tego przykazania,
I młodzież w nir wpadła bez praw i hamulca,
W buncie stawiając nowe wymagania.

I stał się chaos na świecie całym —
Dziś — ci sami psychologowie modni,
Głowią się jak złemu zapobiedz,
Jak młodzież wyrwać z nałogów — zbrodni.

A gdy zrozumią, że niczym postęp — bez Boga,
Opadną do buntu wzniesione dłonie;
I tron ci przywrócą — autorytet uznają,
Laurami uwieńczą — o Matko Twe skronie!

Janina M. Urban

NASZA SKRZYNECZKA

Szan. i droga pani Janino!

Czas bardzo prędko przed nami ucieka. Zapomniałam nawet o kartce z życzeniami świątecznymi, którą wypełniłam przed świętami a potem zapomniałam wysłać.

Czytając "Kącik", zauważyłam, że już nie tylko młodzież pisze, ale starsi także dają znak życia. Więc postanowiłam częściej pisać, o młodzieży dać jak najlepsze świadectwo, no, i przy tym zachęcić młodzież do większej współpracy z naszym "Kącikiem".

U nas w północnej Paranie największą uroczystością było otwarcie drogi asfaltowej z Maringá do Umuaramy. Droga ta przeszła przez naszą posiadłość w Água Boa.

Dawniej, gdy deszcz popadał kilka godzin, to autobusy tonęły w błocie. A znowu gdy była susza, to samochody musiały światła zapalać, bo od kurzu ciemno się robiło.

W porę deszczową to dzieci nie tylko obcasy, ale całe buciki w błocie gubiły.

Teraz na nowej drodze ruch jest wspaniały. Tysiące samochodów przejeżdża codziennie.

Zmieniając temat, muszę przyznać, że pani Henryka Domańska ma rację pisząc w liściku do "Kącika", że, by zdobyć książki — trzeba mieć przyjaciół. A tych dzięki Bogu nie brakuje.

Z początkiem roku otrzymałam od pani Waneły Wachowiakowej z São Paulo dużą paczkę z ilustracjami polskimi. Obecnie kończę czytać ciekawą książkę "Pielgrzymi — Polacy" którą otrzymałam od pani Ireny Łoś z Londryny. Jeszcze w listopadzie Tatuś otrzymał z Polski dziesięć książek, tak, że jestem wspaniale zaopatrzona w polską lekturę.

Zegnam kochaną Panią do następnego listu.

Szczerze życzliwa —

Józefa Irena Karłowska — Água Branca

* * *

Droga Ireno!

Opóźniliśmy się porządnie z wydrukowaniem twojego bardzo ciekawego listu z powodu naprawdę licznej i miłej nam korespondencji.

Cieszy mnie bardzo twoje postanowienie częstej korespondencji z "Kącikiem", tym bardziej, że dzięki znacznej ilości książek które wzbogaciły twoją biblioteczkę, listy twoje zyskają wielki postęp w pisowni i temacie. Wyczuwa się już to w twoim liście powyżej umieszczonym.

Cieszy mnie twoja znajomość z tak zacną osobą jaką jest pani Irena Łoś. Przy okazji "Kącik" śle serdeczne pozdrowienia, prosząc o wiadomości. Pani Walenę Wachowiak nie nam przyjemności znać. Gdy odwiedzałam II Obóz Harcerzy Polsko-Brazylijski, poznałam urocze dziewczę — Marię Teresę Wachowiak. Napisałam do niej i do jej babci, ale list mi zwrócono. Na pewno niedokładny adres. A bardzo mi zależy na nawiązaniu z nimi kontaktu.

Wspomniałaś w swoim liście, że starsi biorą udział w "Kąciku Młodzieżowym". Dla nas to wielka promocja, najlepszy dowód, że "Kącik" naprawdę interesuje czytelników "Ludu".

Gdy będziesz miała wolną chwilę, przypomnij sobie o "Kąciku".

* * *

Droga Pani Janino!

List Pani wraz z Zewem Jasnogórskim otrzymałem, za co bardzo Pani dziękuję. Bardzo mnie zainteresowało to pismo; jest to inicjatywa godna poparcia.

Dziękuję za słowa uznania. Bardzo kocham język polski. Zawsze rozmawiam po polsku gdy zdarza się okazja. Doprawdy, bardzo mi jest przykro, gdy słyszę młodzież pochodzenia polskiego — twierdzącą, że — po prostu wstydzi się rozmawiać w języku ojców swoich.

W São Paulo do tej pory nie mamy budynku własnego, ale nie tracimy nadziei i dzięki temu nasze zebrania odbywają się normalnie.

Robimy co jest w naszej mocy, by młodzież się gromadziła w swojskiej atmosferze, czego jednak z braku jedności Polaków jest trudno dokonać.

Jeżeli będzie możliwe, proszę przysłać mi Zew.

Z życzeniem powodzenia w pracy z dziećmi i młodzieżą — kończę załączając moc pozdrowień. Czuwaj!!!

Reinaldo Kończak — São Paulo

* * *

Drogi Harcerzu!

Ciekawa rzecz! Starsi narzekają, że młodzież powoduje zamarcie polskości, a ja stoję przy tobie i trzymam z młodzieżą. Gdyby młodzież miała pole do popisu, inaczej by cała ta sprawa się przedstawiała. Ale cóż? Starszych Polaków ogarnęła apatia, wygodnictwo. Wolą siedzieć godzinami przed telewizją, niż wybrać się na popis dzieci czy młodzieży.

Krytyki potrafią się sypać jak iskry z komina, ale podać rękę, przyczynić się chociażby dobrym słowem do rozwinięcia jakiejś polskiej organizacji, o tym nie ma mowy. Dlatego właśnie — Reinaldzie — i inna młodzież z Obozu wzbudziliście we mnie taki podziw i uznanie.

Czuwajcie! Młode Orlęta. Rozżarzajcie iskierki polskości, bo tylko w ten sposób staniecie się pełnowartościowymi obywatelami Brazylii. Trzeba wiedzieć z jakiego gniazda się pochodzi, by zdobyć ocenę dla siebie i kraju Ojców i Dziadków swoich.

Zew Jasnogórski już wysłałam. Czekam na krytykę i wiadomości.

Z pozdrowieniem i podziękowaniem stawiamy kropkę.

Janina M. Urban — Rua Brigadeiro Franco, 549 — Curitiba - Pr.

ROMAN WACHOWICZ

Strzępy Historyczne

HOŁD ZASŁUŻONEJ MATCE

Matko... z okazji Stulecia składamy ze czcią na Twej zroszczonej potem skroni synowski pocałunek.

Składamy również złoty Wawrzyn na czoło cichej tochaterki, która nigdy nie dopominała się o nagrodę za swój wysiłek, za wytrwałość, za niezłomny charaketr, za wychowanie pokoleń.

Dzisiaj na Twoje spotkanie wyszła nasza pamięć. Wiek czasu milczał nad Twoim bohaterstwem, nad błogosławioną rolą matki: uśmiechu i łez, miłości i trosk, z której wywiodło się pracowite pokolenie. Twoim wzorem zapragniała je do budowy przyszłości tego kraju — żyjesz wiecznie.

Ty byłaś drogowskazem w sięganiu po lepsze jutro. Zapalałaś serca uczącej się młodzieży — jesteś nieśmiertelną.

Matko... przez Twoją wzniosłą miłość nadałaś radosny uśmiech błękitowi nieba. Ty, któraś nad nami królowała potęgą serca i charakteru — jesteś godna naszej wdzięczności.

Twoje spojrzenie było dla nas wschodzącym słonkiem, żyznym porankiem, ciepłą rosą, z której czerpaliśmy radość życia.

..."Matko... śpiewając — wykołysałaś człowieka, któremu całym Twoim istnieniem pragnęłaś wpoić lżejszy los od Twego. Nad kołyską dumając, czułym sercem doszłaś jak po nitce do kłębka świata i dzisiaj wiesz, że cierpienia Twoim przodkom zgotował brak wzajemnej miłości u ludzi. Sąsiednie bowiem narody Polski, podobne były do chartów, które przez tysiąc lat gnębiły ją i kąsały. Naród ciągle czuwał i bronił się przed zagładą. W nierównej walce z zachłannymi sąsiadami zakrzepł, stał się nieufny i zawzięty. Pewna część szukała rozwiązania wyjeżdżając za morze, aby na wolności zbierać siły i po powrocie wyprzeć napastników. Za morzem, już w pierwszych krokach spotkał emigrantów zawód: cierpienia, głód, choroby tropikalne i śmiertelność masowa. Świat nowy spiętrzył się na ich drodze, aby się zmierzyć z wielkoludem tysiącletniego hartu .. i ten mały wielkolud zwyciężył. Na polu tej walki tylko Stwórca chłodził ich łzy, bóle i obliczał ofiary.

Matko... te wszstkie cierpienia toczyły się przez Twe czułe serce i krajały je jak ciężarowe koła wozu pulchną glebę. Zawsze, kiedy Twój syn znikał na zakręcie, idąc w nieznane, klękałaś przed Częstochowską Matką i drżące Twoje usta powtarzały niewiadomo już po raz który — "Matko, uproś mu łaski u Stwórcy".

Z przeszytej bólem piersi czerpałaś hart ducha. Dzisiaj kołyszesz w Brazylii już piąte pokolenie. Widzisz, jak Twa rodzina pracuje szczęściwa, uśmiechnięta... A gdy wspomnisz na cenę tego uśmiechu, to z głębi serca płynie szept: błogosławiona bądź Brazylio, kraju wolny! Ty szczęśliwych synów masz!

Matko Częstochowska, uproś u Boga, aby wady człowieka Bóg zastąpił miłością Swoją... Bo tylko wtenczas to niemowlę, które dzisiaj jest w kołysce, będzie miało zapewnioną szczęśliwą przyszłość".

(C. d. n)

SPORT W SKRÓCIE:

Liga parańska: Ferroviário - Água Verde 4x0. Cascavel - Caramuru 2x2, Londrina - Nacional 1x1, Grémio - Cambé 7x0, Paranavaí - Astorga 2x0, Jandaia - Mouráoense 2x1, Atlético - Água Verde 2x1, Ferroviário - Pontagrossense 3x2.

Liga paulistańska: Santos - Juventus 1x1, Palmeiras - Botafogo 4x2, São Paulo - Juventus 1x0, Santos - Botafogo 2x1, Guarani - Ferroviária 3x2, Corinthians - S. Bento 1x0.

Liga rioska: Flamengo - Olaria 2x2, Botafogo - Bonsucesso 2x0, América - Bangú 0x0, Botafogo - Flamengo 1x1, Fluminense - América 0x0.

Spotkania towarzyskie: Cruzeiro - Racing (Buenos Aires) 3x0, Coritiba - Ferroviário 1x0.

Puchar obu Ameryk: Palmeiras przegrał niespodziewanie z mistrzem Urugwaju - Nacional w stosunku 0x3.

Półfinały Pucharu Europy (międzyklubowe): Ajax (Holandia) - Atlético Madrid 3x0, Panathinaikos (Grecja) - Czerwona Gwiazda (Jugosławia) 3x0. Obydwaj zwycięscy weszli do finału.

O Puchar Davisa: Brazylia - Urugwaj 4x1, Brazylia - Chile 3x2, Japonia - Australia 3x2. Ten ostatni wynik był wielką niespodzianką.

Liga polska: Zagłębie Wałbrzych - Legia 1x0, Górnik - Ruch 1x0, Wisła - Szombierki 0x0, Gwardia - Pogoń 2x0, Stal Mielec - Polonia 2x1, Rzeszów - Rybnik 0x0, Sosnowiec - Katowice 1x1.

COMPRO AÇÕES

Compro Ações da Willys, Arno, Estrêla, Artex, Móveis Cimo, Ipiranga, etc.

Cartas ao sr. Elisiário Boeira, Caixa Postal, 2.130, ou pessoalmente, à Rua Albano Reis, 1.119 (Bom Retiro), ou ainda, pelo telefone: 23-0089. Pago no ato.

Dom José Gonçalves, Bispo Auxiliar de Curitiba

Dom José Joaquim Gonçalves é o nôvo Bispo Auxiliar de Curitiba. Sua nomeação para o cargo pela Santa Sé, foi anunciada por D. Pedro Fedalto, Arcebispo Metropolitano, Sagrado em 1951, foi então o bispo mais jovem do Brasil. Exerceu as funções em Vitória e São José do Rio Preto, de onde veio a Curitiba em agôsto de 1968.

Após o falecimento do então Arcebispo Dom Manuel da Silveira D'Elboux, Dom José continuou seus trabalhos pastorais, como bispo residente, sem contudo, ter definida sua situação. Dia 20 foi anunciada a decisão da Santa Sé: Dom José Joaquim Gonçalves passa a ser Bispo Auxiliar de Curitiba. Sua atividade estará diretamente ligada a Dom Pedro Fedalto emprestando-lhe valiosa colaboração nas funções pastorais.

CONFIANÇA

Com seus 59 anos de disposição e espontaneidade, Dom José Joaquim Gonçalves definiu a atuação que deverá desenvolver como Bispo Auxiliar. "Confio nas orações, fé, fidelidade e obediência do povo curitibano. Estou à disposição deste povo e do clero de Curitiba. Em que puder ser útil, contem comigo".

Dom José reiterou sua disposição de humildade, fé e serviço, "para o que Deus quer de cada um". Promete ficar aqui enquanto alguém dele necessite. "Aprendi muito nesta cidade. Observei o que o trabalho dos antecessores edificaram e senti os resultados positivos", declarou ainda.

NOMEAÇÃO

A notícia de sua nomeação ao cargo de Bispo Auxiliar de Curitiba marcou um dia de grandes nomeações explicou Dom José. "É uma certeza de que a Igreja quer que eu trabalhe aqui", disse êle. O nôvo Bispo Auxiliar é paulista, nascido em Jaboticabal. Dos quatro irmãos, dois são padres e uma irmã mora junto com êle, no Batel. Tôda a família exerce assim funções religiosas. Dom José perdeu os pais cêdo, e desde os seis anos viveu com um tio que era sacerdote em São Carlos.

LOCAIS DE TRABALHO

A ordenação sacerdotal ocorreu no dia oito de dezembro de 1941, em São José do Rio Preto, São Paulo. Trabalhou os dois primeiros anos como secretário do Arcebispado daquela cidade. Acumulou ainda neste tempo, os trabalhos de vigário duma paróquia do Interior. A seguir, devotou oito anos aos trabalhos da Cúria de Jaboticabal, sua terra de nascimento.

Em 1951 foi nomeado bispo auxiliar de Vitória, Espírito Santo, após uma série de imprevistos, inclusive a morte do titular. Foi então sagrado bispo titular do Espírito Santo, que formava um único Bispado na época. Permaneceu naquele Estado aproximadamente cinco anos. A seguir voltou ao Rio de Janeiro e São Paulo. Em São José do Rio Preto foi Vigário Capitular por dez anos. Em 1968 renunciou ao cargo e optou pela cidade de Curitiba.

CURITIBA

A opção ligou-se também a motivos sentimentais, explicou. Dom Manuel D'Elboux então Arcebispo Metropolitano fôra diretor do seminário onde Dom José passou vários anos, em São Paulo.

Em Curitiba vem desenvolvendo sua função como Bispo Residente desde agôsto de 1968. Sua nomeação como Bispo Auxiliar alcançou grande repercussão no meio eclesiástico onde a atuação de Dom José é vista com admiração e entusiasmo. Dom Pedro Fedalto conta com o auxílio do seu nôvo auxiliar, nos trabalhos pastorais. Dom José deverá estar diàriamente na Cúria Metropolitana.

LUD
PAGINA 8 — 5 DE MAIO DE 1971

Governador cria a FIDES

Ao pronunciar palestra por motivo das festividades de Primeiro de Maio, o governador Haroldo Leon Peres endossou antigas reivindicações dos trabalhadores para a criação do Tribunal Regional do Trabalho que, "por sêrem dêles, passam a ser também do Govêrno do Estado". Anunciou também a criação da Fundação de Integração de Entidades Sociais (FIDES), início de uma nova política de assistência social no Paraná.

COMPENSAÇÃO

O encontro de confraternização do Chefe do Executivo Estadual com trabalhadores de tôdas as categorias profissionais que atuam no Paraná teve lugar durante almoço na Sociedade Dom Pedro Segundo, durante o qual afirmou que o Poder Público não lhes faltará na defesa de suas reivindicações que se confundem com as de todo o povo e se resumem em paz, prosperidade, justiça e desenvolvimento".

"No Brasil dos últimos anos — frisou o sr. Haroldo Leon Peres — é forçoso reconhecer-se, porque êste é o consenso unânime da Nação, o trabalho deixou de figurar no rol das palavras ôcas e vãs para transformar-se em realidade produtiva. Felizmente hoje já prevalece um clima de compreensão entre as forças do Trabalho e do Capital, entre trabalhadores e empresários, com a função de ambos colocada a serviço dos interêsses nacionais".

Afirmando que "os problemas sociais e econômicos não se resolvem pela subversão e pela demagogia mas, sim na busca e na realização de medidas que corrijam as desigualdades entre os que têm muito e os que nada têm", o governador Haroldo Leon Peres lembrou a implantação do Programa de Integração Social e do Programa de Assistência ao Trabalhador Rural, "duas medidas realistas que se constituem nas providências sérias e profundas em benefício dos trabalhadores do Brasil".

Jubileu de Prata do Cardeal Wyszynski

O cardeal Stefan Wyszynski, Primás da Polônia, comemorou no dia 12 do corrente mês o jubileu de prata da sua sagração episcopal. O cardeal Wyszynski conquistou a fama e admiração no mundo inteiro pela sua corajosa defesa da Igreja Católica na Polônia. Ao ilustre Prelado nossas filiais homenagens.

Reflexão sôbre o trabalho

O trabalho é a presença constante na paisagem humana. Particularmente em nossos dias, quando a tecnologia estende seus tentáculos sôbre todos os campos onde se movimenta o homem. Para que êsse trabalho não se transforme num monstro devorador, necessário se faz dar-lhe um sustentáculo moral, um objetivo, uma razão de ser.

Dizia Paulo VI: "A atividade humana procede do homem, mas também se ordena ao homem. Pois o homem, com sua ação, não apenas transforma as coisas e a sociedade, mas também se aperfeiçoa a si mesmo. Aprende muito, cultiva suas faculdades, supera-se. Tal superação, corretamente entendida, é mais importante do que as riquezas exteriores que se podem acumular. O homem vale mais pelo que é, do que possui". E João XXIII, na **Pacem in Terris**, escrevia: "Os homens e as mulheres enquanto procuram o sustento para si e sua família realizam um trabalho proveitoso e em serviço da sociedade. Com razão podem pensar que com seu trabalho desenvolvem a obra do Criador, servem ao bem de seus irmãos e contribuem de modo pessoal para que se cumpram os desígnios de Deus na história".

Êsses pronunciamentos fazem eco às palavras do Vaticano II, em **Gaudium et Spes**: "Com o seu trabalho, o homem sustenta regularmente a própria vida e a dos seus, associa-se aos seus irmãos e os ajuda; pode exercer a caridade fraterna e colaborar no aperfeiçoamento da criação divina. Bem mais ainda. Pelo trabalho oferecido a Deus, nós cremos que o homem se associa à própria obra redentora de Jesus Cristo, que conferiu uma dignidade eminente ao trabalho, quando Nazaré trabalhou com as próprias mãos. Segue-se daí, para cada um, o dever de trabalhar fielmente e também o direito ao trabalho".

Dada a dignidade do trabalho. Considerada sua função humana e sua repercussão além do terreno. Visto o trabalho numa dimensão de construtor, não apenas de aspectos materiais, compreende-se que o mesmo documento escreva o seguinte: **"Como a atividade econômica se processa ordinariamente pelo trabalho associado dos homens, é injusto e desumano dispô-la de organizá-la de tal modo que se transforme em dano para qualquer trabalhador".**

Hugo Baggio

Mãe, uma missão

HUGO BAGGIO

O mundo se transformou: todos o sentem. Cada um de nós é uma parcela da fôrça transformadora: nem todos o sabem. Nesta transformação a mulher ocupa um papel decisivo: nem tôdas tomaram ainda consciência. Muitas ignoram seu papel. E ignorar o papel na sociedade é ignorar a própria vocação. E a mais feliz mulher é aquela que desconhece sua grandeza e, conseqüentemente, sua vocação.

A festa dedicada às Mães, além do elemento emocional que encerra e da mensagem suave que derrama, quer ser um momento de reflexão. De reflexão para a mulher que é chamada a influenciar. De reflexão para a sociedade que a observa e, sobretudo, dela necessita. Porque quem fôr chamado a influenciar deve revestir-se da coragem de lançar-se ao trabalho, impulsionado pelo desejo de servir. Como diz o Vaticano II: "Todos aquêles que exercem influência nas comunidades e nos grupos sociais devem trabalhar eficazmente para a promoção do patrimônio e da família" (Gs 52). A família centraliza as preocupações, porque sem família não teremos mulheres que influenciem nem sociedade passível de influência. Antes de mais nada, ser mulher é exercer influência. Ser mulher é vibrar com os problemas femininos. Ser mulher é compenetrar-se de sua missão e lançar-se a ela com tôda a dedicação que Deus escondeu no coração feminino. Ser mulher é sentir os apelos do momento e preparar-se para responder com eficiência a êles. Ser mulher é sentir-se não só necessária, mas sobretudo, útil. E, por isso, marcar aquela presença discreta, mas constante. É saber ficar no fundo, nas sombras, mas agindo ativamente. Como Nossa Senhora no seu silêncio de Nazaré. O Filho sabia que ela pensava nêle e desta convicção nasciam-lhe fôrças para executar uma tarefa.

Ser mulher é ser uma continuada resposta. Como Nossa Senhora: eis a serva do Senhor. Uma resposta de tôdas as horas, de todos os dias, de todos os momentos. Mulher em eterna expectativa, em continuada anunciação. Ser mulher é ser um símbolo. De que o amor ainda povoa a terra. De que a ternura ainda mora no coração dos homens. De que a beleza ainda adtece na pureza e na dedicação.

Ser mulher é ser mãe. É realizar-se na entrega. É embeber-se na contemplação de um berço. É perpetuar a noite de Natal sôbre a face da terra. É fazer com que o grito de uma criança faça esquecer tôda amargura e tôda desesperança.

Nada é mais esperançoso do que a criança e nada simboliza melhor a esperança do que uma criança. Ser mulher é povoar o mundo. É perpetuar a espécie. É redimir a técnica. É aliviar o trabalho. É aperfeiçoar o homem. Ser mulher é compreender o mundo nôvo. Amá-lo como a uma criança que acaba de nascer. É embalá-lo. É transformá-lo. É aperfeiçoá-lo. É levá-lo até Deus!

REV.PE.JOSÉ WOJNAR
A-C. C.BYSTRONSKI
DOM FELICIANO - RGS

LUD

NAJWIĘKSZY TYGODNIK POLSKI W AMER. POŁUDN. — ZAŁOŻONY W 1920 ROKU
"LUD" ("O POVO") O MAIOR JORNAL POLONÊS DA AMÉR. LATINA — FUNDADO EM 1920

KURYTYBA — 12 maja (maio) — 1971 — Nr 3217 — (19/71)

Podróż Rogers'a na Bliski Wschód

Sekretarz stanu USA-William Rogers, po odbyciu rozmów z premierami Anglii i Francji na temat rozwiązania konfliktu między Egiptem Izraelem, udał się na Bliski Wschód. Tam przeprowadził rozmowy z prezydentem Egiptu-Sadatem, a następnie z premierem Izraela-Golda Meir.

Omawiając podróż Rogers'a, narzuca się pytanie, czy jego misja pokojowa odniosła pożądany rezultat. Trudno odpowiedzieć na to pytanie. Rola pośrednika, jaką spełnia Rogers, nie jest łatwa. Z jednej bowiem strony żądania Egiptu, choć nieco złagodzone, wydają się nie do przyjęcia przez Izraela. Egipt żąda mianowicie, by oddziały izraelskie wycofały się o 150 km na wschód od kanału Suezkiego, a o 50 km na zachód od granicy Izraela. Izrael natomiast skłonny jest wycofać się znacznie od kanału Suezkiego, pod warunkiem jednak, że wschodni brzeg tego kanału nie zostanie objety zainstalowaniem nowoczesnych rakiet przeciwlotniczych Egiptu.

Rogers spodziewał się wymóc na rządzie Izraela jego zgody na otwarcie kanału Suezkiego, co było by pierwszym krokiem na drodze do dalszych rokowań pokojowych pomiędzy Egiptem i Izraelem. Zdawało by się, że Sekretarz stanu USA popierał raczej stanowisko Egiptu, chociaż starał się on uniknąć wywołania jakiegokolwiek nieporozumienia czy pogorszenia się stosunków między USA i Izraelem.

W konkluzji — podróż Rogers'a nie można nazwać sukcesem ani też fiaskiem. Rozmowy jakie przeprowadził Rogers z władzami Egiptu i Izraela dokonały tego, że obydwa państwa skłonne są do pewnych ustępstw i że nastąpiło między nimi złagodzenie napiętych stosunków.

Cenzus ekonomiczny co 5 lat

Brazylijski Instytut Statystyki (IBGE) postanowił przeprowadzać co 5 lat cenzus ekonomiczny w całym Kraju, mając na uwadze fakt, że roczny wzrost ekonomiczny Brazylii wynosi obecnie 9%. Dotąd cenzus ten przeprowadzany był co 10 lat. Obecny rozpocznie się pod koniec maja br. i po 4 miesiącach otrzyma się szczegółowe dane o sytuacji rolniczo-hodowlanej w Kraju.

W ważniejszych stolicach stanów Brazylii rozpoczną się specjalne kursy dla inspektorów powyższego cenzusu, który wykaże szczegółowo nie tylko stan posiadania rolniczo-hodowlany, lecz również zawody i zajęcia poszczególnych mieszkańców, ich stopień wykształcenia, dochód każdej rodziny itp.

Kwestionariusz cenzusu jest tak opracowany, że dzięki odpowiedziom będzie można przezwyciężyć dotychczasowe przeszkody, uniemożliwiające ustalenie ścisłych danych o wzroście narodowego produktu brutto. Od inspektorów cenzusu zależeć będzie otrzymanie dokładnych danych statystycznych. Opierając się na wynikach cenzusu, władze federalne będą mogły opracować rozumne plany na najbliższe 10 lat.

Cenzus ekonomiczny, mówiąc inaczej, nakreśli rzeczywistą sytuację rolniczo-hodowlaną, przemysłową, handlową i społeczną całej ludności Brazylii. Statystykę tę przeprowadzi 55 tys. osób, otrzymując miesięcznie pensję 500 kruzeirów. Każdy stan podzielony zostanie na kilkanaście rejonów, każdy z nich obejmujący od 30 do 40 municypiów. Na kandydatów cenzusu przyjmowani są buchalterzy, technicy administracyjni, agronomowie, weterynarze itd.

Konieczność reorganizacji ONZ

Z okazji polityki "Ping-Pong" mówi się o wstąpieniu Chin Komunistycznych do Organizacji Narodów Zjednoczonych. Stąd wyłania się kwestia, kto powinien należeć do Rady Bezpieczeństwa, bo dotychczasowy system wydaje się przestarzały. Do Rady weszły państwa zwycięskie jak Stany Zjednoczone, Anglia, Francja, Rosja i Chiny Narodowe. Ale dziś uważa się, że Anglia, Francja i Chiny Narodowe nie są wielkimi potęgami jak dawniej. Są pewne usiłowania, aby trzy państwa jak Anglia, Francja i Chiny Narodowe usunąć, a tylko trzy nowe mocarstwa należałyby do Rady: Stany Jednoczone, Rosja i Chiny Komunistyczne. Nie brakuje polityków, którzy uważają, że w Radzie Bezpieczeństwa powinny się znaleźć przedstawiciele większych obszarów ziemskich, a więc Europa Zjednoczona jako super-potencja — równa Stanom Zjednoczonym i Rosji a nawet mocniejsza od Chin Komunistycznych. Następnie weszliby przedstawiciele Azji czyli Chiny, Indie i Japonia, a Amerykę Łacińską mogłaby słusznie przedstawiać Brazylia. W Afryce nie ma państwa, które było by w stanie przedstawiać tę część świata. W każdym bądź razie Rada Bezpieczeństwa składająca się z tych wyliczonych państw była by o wiele więcej reprezentatywna w podziale władzy i odpowiedzialtności w świecie w dobie obecnej, aniżeli jak to było dotąd. Zadaniem ONZ po wojnie było utrzymanie pokoju i niedopuszczenie do odnowienia potęgi Niemiec, Włoch i Japonii. Tymczasem przez tyle lat po wojnie najważniejsi członkowie Rady jak Stany Zjednoczone i ZSRR nie mogą dojść do porozumienia co do agresji, pokoju, interwencji i ograniczenia zbrojeń itp. Stąd reforma demokratyczna w ONZ jest rzeczą konieczną z powodu nowego podziału potęgi politycznej na świecie.

Kryzys monetarny w Europie

Kryzys dolara wywołany przez międzynarodowych spekulantów (tak twierdzi rząd USA), odbił się mocno w całym świecie, zwłaszcza w Europie, gdzie obecnie nikt dolara nie chce kupić. Niemcy Federalne oraz państwa o wielkim ruchu turystycznym zalewane są dolarami. Spodziewana jest obniżka wartości dolara na starym kontynencie, choć nie będzie tej obniżki w samych Stanach Zjednoczonych.

W wypadku gdyby państwa Wspólnego Rynku Europejskiego podniosły wartość swej monety wobec dolara, eksport ich produktów do USA znacznie by się zmniejszył. Równocześnie zaś mogłby wzróść eksport z USA do Europy. Wydaje się, że takie państwa jak Belgia, Francja czy Włochy nie zgodzą się na podwyżkę swej monety proponowaną przez kanclerza Brandta, bo jedynie NRF cieszyłaby się na tym, mając dodatni bilans handlowy.

Kryzys monetarny w Europie spowodowany zniżką dolara można rozwiązać trzema sposobami: oficjalna dezwaloryzacja dolara, podwyżka monety państw Wspólnego Rynku oraz ustanowienie systemu taksy płynnej. Odnośnie Brazylii, jakiekolwiek z tych trzech rozwiązań odbije się raczej ujemnie na jej ekonomii. Należy bowiem pamiętać, że większość rezerw Brazylii zawiera się w dolarach. W tym wypadku wartość tych rezerw zmniejszyłaby się znacznie.

Dalszym ujemnym skutkiem byłby spadek cen produktów amerykańskich i ich większa kompetycja z produktami brazylijskimi. Eksport towarów Brazylii do Stanów Zjednoczonych napotkałby również na większe trudności. Jedyną korzyścią dla Brazylii byłą by obniżka jej długów zagranicznych. Ostateczne rozwiązanie kryzysu monetarnego zależeć będzie niewątpliwie od stanowiska USA i Niemiec Federalnych.

Po demonstracjach w USA

Skończyły się praktycznie demonstracje pacyfistyczne w Waszyngtonie, trwające prawie 3 tygodnie. Pierwsi demonstrowali weterani walk w Wietnamie, którzy w liczbie 1500 i prawie 300 tys. osób cywilnych przedefilowali ulicami stolicy, wznosząc wrogie okrzyki przeciw dalszej wojnie w Indochinach oraz demonstracyjnie rzucając na ziemię i depcząc swe odznaczenia bojowe.

Inną demonstrację zrobiło 50 tysięcy hippisów, usiłujących za wszelką cenę zablokować główniejsze ulice miasta. Nie udał im się jednak ten plan, ponieważ 10 tys. policji i wojska, doskonale wyszkolonych, zdołało opanować sytuację. Po aresztowaniu 11 tys. demonstrantów i uwięzieniu za kaucją głównych powodyrów - pacyfistów, skończyła się demonstracja bez rozlewu krwi i ostrzejszych zajść.

Z pośród 11 tys. aresztowanych, 2 tysiące było niewinnych. Większość aresztowanych puszczono na wolność, część z nich jednak przebyła 24 godzin na stadionie sportowym, strzeżonym przez policję. Był to rodzaj kary prewencyjnej. Ciekawym szczegółem było to, że murzyni nie wzięli udziału w manifestacjach pacyfistycznych, choć donosili żywność aresztowanym.

Kto widział fotografie z powyższych demonstracji pacyfistów, mógłby sądzić, że w Stanach Zjednoczonych panuje anarchia; że rząd nie panuje nad sytuacją w stolicy. Tak jednak nie jest. Władze bezpieczeństwa, działając energicznie i roztropnie, umiały uniknąć ostrych zajść, a równocześnie zapanować nad sytuacją. Jedna tylko konkluzja nasuwa się z demonstracji w Waszyngtonie: większość społeczeństwa USA, zwłaszcza młode pokolenie jest przeciwna wojnie w Wietnamie. I z tym faktem Nixon będzie musiał się liczyć.

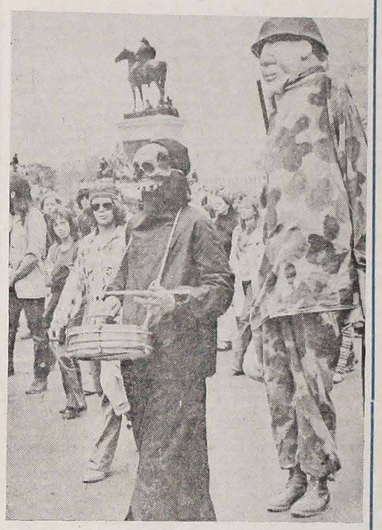

Skończyły się wreszcie demonstracje pacyfistów w Stanach Zjednoczonych. Mówi się, że rząd USA wytoczy proces 3 liderom tych demonstracji: Rennie Davis, Abbie Hoffman i John Froines. Na zdjęciu widzimy demonstrację weteranów z walk w Wietnamie, którzy defilowali na głównych ulicach Waszyngtonu.

W KALEJDOSKOPIE

★ **Assunção** — Minister MZS Brazylii — Gibson Barbosa bawił ostatnio w Paragwaju z wizytą oficjalną podczas której uchwalono: założenie Naorodowego Banku Mieszkaniowego w Paragwaju, budowę wielkiej elektrowni w Guaira, pomoc Brazylii w budowie dróg i rozwoju przemysłu w tym kraju.

★ **Rio** — Lider opozycji, deputowany Oscar Pedroso Horta domaga się zwołania komisji parlamentarnej, celem przeprowadzenia dochodzeń na temat paralizacji robót przy budowie mostu Rio — Niteroi. Minister Transportu — Mario Andreazza musiałby w tym wypadku złożyć tej komisji szczegółowe relacje.

★ **KAIR** — Wice-prezydent Zjednoczonej Republiki Arabskiej — Ali Sabry, gorący zwolennik ZSRR, został usunięty ze swego stanowiska. Niektórzy tłumaczą ten fakt jako objaw dobrej woli Egiptu, by ułatwić sekretarzowi USA — Rogersowi wypełnienie jego misji pokojowej.

★ **SANTIAGO** — Prezydent Allende upaństwowił już 10 banków prywatnych w Chile, kontynuując kurs dalszej socjalizacji kraju. To samo czyni Allende w przemyśle tekstylnym.

★ **RIO** — W Rio de Janeiro bawi komisja UNESCO złożona z 3 fizyków o światowej sławie: Amerykanin — Robert Little, Francuz — Alfred Kastler i Wenezuelańczyk — Marcel Roche. Badać oni będą rozwój fizyki w Ameryce Południowej.

★ **RIO** — Narodowa flota tankowców (Fronape), po 21 latach swego istnienia, posiada obecnie 33 statki o łącznym tonażu 800 tys. ton. Po wybudowaniu tankowców zamówionych w Jugosławii i Japonii, Fronape dojdzie do 2 milionów ton. W Japonii budowany jest tankowiec o wyporności 265 tys. ton.

★ **SALVADOR** — Po wielkiej powodzi, jaka niedawno nawiedziła stolicę stanu Bahia, wielotysięczna rzesza powodzian otrzymuje od władz żywność oraz zastrzyki główne przeciw tyfusowi i paraliżowi dziecięcemu.

★ **KURYTYBA** — Dnia 10 maja br. z udziałem p. Prezydenta odbyła się inauguracja szosy asfaltowej Kurytyba — Guaruva — Joinville, która odegra wielką rolę w handlowej wymianie Parany i Santa Catariny, nie mówiąc już o wzmożeniu ruchu turystycznego.

★ **BRASILIA** — W 26 rocznicę zakończenia drugiej wojny światowej (8 maja) odbyła się w stolicy Kraju defilada wojskowa. W Brasilii odbyła się również inauguracja bezpośrednich połączeń telefonicznych głównych miast Kraju z różnymi państwami Ameryki i Europy.

★ **MOSKWA** — Na 241, 7 milionów mieszkańców Związku Sowieckiego, 121 milionów stanowią Rosjanie, pozostała liczba mieszkańców zalicza się do 91 różnych narodowości, z których Ukraińcy są najliczniejsi — 40,7 miliona. 91 narodowości włączone są do 15 republik i rejonów autonomicznych.

★ **BRASILIA** — Czterech ministrów przygotowuje projekt prawa do zwalczania narkomanii na terenie całego Kraju. Projekt ten przewiduje m. in. bezpłatne leczenie narkomanów znajdujących się w mizerii. Handlarze narkotyków natomiast poddani będą surowym karom.

★ **SÃO PAULO** — Gubernator paulistański Laudo Natel zakłada w tych dniach Fundację Popularnego Lekarstwa, wykorzystując laboratoria stanowe, które produkować mogą najważniejsze leki po cenie bardzo niskiej, umożliwiając ich nabycie nawet najbiedniejszym mieszkańcom stanu.

★ **MOSKWA** — Francuski minister MZS — Maurice Schuman bawił z wizytą w Rosji, odbywając rozmowy z głównymi liderami ZSRR na temat konfliktu na Bliskim i Dalekim Wschodzie. Schuman zaprosił Breżniewa, by odwiedził Francję.

★ **UBERABA** — Znane w Minas Gerais centrum hodowli bydła — Uberaba była siedzibą XIII Krajowej Wystawy Bydła rasy Zebu, w której wzięli udział hodowcy kilku stanów. Minister Rolnictwa Cirne Lima przypomniał z tej okazji, że zaopatrzenie w mięso rynku krajowego oraz zwiększenie eksportu mięsa za granicę stanowią główną troskę rządu federalnego.

★ **SANTIAGO** — Przedsiębiorstwo amerykańskie Ford zamknie swą fabrykę samochodów w Chile (ciężarówki lekkie i ciężkie) nie mogąc dojść do porozumienia z prezydentem Allende. Ford stracił dotąd 20 mln. dolarów.

★ **LA PAZ** — Ustanowienie przez prezydenta Torresa Rady Ludowej złożonej z przedstawicieli robotników, wieśniaków i studentów i zajmującej miejsce Kongresu, może przyśpieszyć ustanowienie reżimu komunistycznego w tym państwie.

★ **PARYŻ** — Prezydent Pompidou przeleciał 1.600 km na odrzutowym samolocie pasażerskim "Concorde", odbywającym obecnie próbne loty. Olbrzym ten posiada szybkość ponad 2 tys. km na godzinę i ma jako jedynego konkurenta sowiecki odrzutowiec "Tupolew TU-144".

★ **RIO** — Brazylijska Akademia Literatury oraz Ministerstwo Oświaty opracowują specjalny program na uczczenie setnej rocznicy urodzin Castro Alves, znakomitego poety. Rocznica ta przypada na 6 lipca.